

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1973-1974.

27 NOVEMBER 1973.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het Ministerie van Justitie voor het begrotingsjaar 1974.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. ROMBAUT

De bespreking in uw Commissie van de begroting van het Ministerie van Justitie voor het begrotingsjaar 1974 werd door de Minister ingeleid door de hiernavolgende uitvoerige uiteenzetting.

A. UITEENZETTING VAN DE MINISTER.

1. Vergelijking van het bedrag van de begroting met dat van de begroting voor 1973.

De begroting voor het jaar 1974 bedraagt 11.328.420.000 frank, waarin een bedrag begrepen is van 626.684.000 frank, ingeschreven op artikel 01.04 van sectie II, teneinde de uitgaven te dekken teweeggebracht door de sociale programmatie en de indexstijgingen voor het geheel van de begroting 1974. Dit krediet was de vorige jaren voorzien op de begroting van het Ministerie van Financiën voor alle departementen samen.

Dit provisioneel krediet buiten beschouwing gelaten, bedraagt het aangevraagd krediet 10.701.736.000 frank, hetzij een verhoging :

— tegenover de oorspronkelijke begroting 1973 (9.797.678.000) met 904.058.000 frank, of + 9,23 pct.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierson, voorzitter; Cooreman, Dua, Hambye, Hendrickx, Kickx, Lepaffe, Leroy, Lindemans, Mevr. Nauwelaerts-Thues, de hh. Parotte, Pede, Vandekerckhove, Van In, Verbist, Vermeylen, Wouters en Rombaut, verslaggever.

R. A 9503

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

S-VI (Zitting 1973-1974) : Ontwerp van wet.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1973-1974.

27 NOVEMBRE 1973.

Projet de loi contenant le budget du Ministère de la Justice pour l'année budgétaire 1974.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. ROMBAUT

Le Ministre a introduit la discussion, au sein de votre Commission, du budget du Ministère de la Justice pour l'année budgétaire 1974 par l'exposé circonstancié suivant.

A. EXPOSE DU MINISTRE.

1. Comparaison du montant du budget par rapport à celui de l'année 1973.

Le budget pour l'année 1974 s'élève au montant de 11.328.420.000 francs, y compris un montant de 626.684.000 francs inscrit à l'article 01.04 de la section II, pour couvrir les dépenses de programmation sociale et des hausses de l'index pour l'ensemble du budget de 1974. Ce crédit était prévu les années précédentes au budget du Ministère des Finances, pour l'ensemble des départements.

Déduction faite de ce crédit provisionnel, les crédits sollicités s'élèvent à 10.701.736.000 francs, c'est-à-dire en augmentation :

— par rapport à 1973 initial (9.797.678.000) de 904.058.000 francs, soit + 9,23 p.c.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierson, président; Cooreman, Dua, Hambye, Hendrickx, Kickx, Lepaffe, Leroy, Lindemans, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Parotte, Pede, Vandekerckhove, Van In, Verbist, Vermeylen, Wouters et Rombaut, rapporteur.

R. A 9503

Voir :

Document du Sénat :

S-VI (Session de 1973-1974) : Projet de loi.

— tegenover de aangepaste begroting 1973 (9.711.947.000) met 989.789.000 frank, of + 10,19 pct.

De vergelijkingen tussen de verschillende secties en hoofdstukken worden vermeld in bijlagen I en II.

Belangrijke verhogingen :

— Stijging van de personeelsuitgaven en weerslag van deze stijging op de verschillende posten van wedden en sociale lasten, hoofdzakelijk op de index.

S II. Eigenlijk Ministerie van Justitie	F +125.216.000
S III. Rechterlijke Macht	+213.936.000
S IV. Erediensten	+ 67.291.000
	F 406.443.000

— Toepassing van de gevolgen der indexstijging in de verschillende betrokken sectoren (verblijfskosten, vergoedingen, enz.), verhoging van de tarieven, enz.

— Lonen van de gedetineerden die zich bezighouden met onderhoudswerken (+4.100.000).

— Uitbreiding van de dienst computer (+5.800.000).

— Nieuwe inhuringen van gebouwen (+2.400.000) en aanpassing van de huurcontracten (+7.200.000).

— Vermeerdering van de werken die door het *Belgisch Staatsblad* aan de privé-industrie worden toevertrouwd (+1.400.000).

— Prijsstijging :

— voeding en

— onderhoud der gedetineerden (+4.300.000 — art. 12.31).

— Speciale fondsen voor Wortel en St-Hubert (+ 3.000.000) (art. 51.01).

— Onderhoud en opvoeding van de kinderen. — Jeugdbescherming :

a) beschermingscomités :

— artikel 12.25 : 173.400.000 frank, hetzij + 7.360.000 (+ 4,43 pct.);

b) onderhoud — private instellingen :

— artikel 12.33 : 2.088.000.000 frank, hetzij + 282.600.000 (+ 15,65 pct.).

— Toelagen aan organisaties voor postpenitentiair ont-haal : S II. — artikel 33.04 (16.000.000), hetzij + 1.750.000 (+ 12,28 pct.).

— Hoofdstuk V. — Aankoop van roerende vermogensgoederen :

artikel 74.02 : Aankoop van nieuw materieel voor de drukkerij van het *Belgisch Staatsblad* (5.750.000), hetzij + 4.375.000;

— par rapport à 1973 ajusté

(9.711.947.000) de 989.789.000 francs, soit + 10,19 p.c.

Les comparaisons entre les différentes sections et chapitres sont reprises aux annexes I et II.

Principales majorations.

— Accroissement des dépenses de personnel et répercussion de cette hausse sur les différents postes de salaires et charges sociales, principalement sur l'index :

S II. — Justice proprement dit	F +125.216.000
S III. — Ordre judiciaire	+213.936.000
S IV. — Cultes	+ 67.291.000
	F 406.443.000

— L'application des conséquences de la hausse de l'index dans les différents secteurs concernés (frais de séjour, indemnités, etc.), l'augmentation des tarifs, etc.

— Salaires des détenus occupés aux travaux d'entretien (+4.100.000).

— Extension du service informatique (+5.800.000).

— Nouvelles locations d'immeubles (+ 2.400.000) et adaptation des contrats de location (+7.200.000).

— Accroissement des travaux confiés par le *Moniteur belge* à l'industrie privée (+ 1.400.000).

— Majoration des prix :

— nourriture et

— entretien des détenus (+4.300.000 — art. 12.31).

— Fonds spéciaux pour Wortel et St-Hubert. (+3.000.000) (art. 51.01).

— Entretien et éducation des enfants. — Protection de la Jeunesse :

a) comités de protection :

— article 12.25 : 173.400.000 francs soit + 7.360.000 (+ 4,43 p.c.);

b) entretien — Etablissements privés :

— article 12.33 : 2.088.000.000 de francs, soit + 282.600.000 (+ 15,65 p.c.).

— Subsidies à des organisations d'accueil postpénitentiaires : S II. — article 33.04 (16.000.000), soit + 1.750.000 (+ 12,28 p.c.).

— Chapitre V. — Achat de biens meubles patrimoniaux :

article 74.02 : Nouvelles acquisitions matériel d'imprimerie *Moniteur belge* (5.750.000) (soit + 4.375.000);

artikel 74.03 :

— installatie van een nieuwe telefooncentrale (+8.300.000);

— uitrusting van de gevangenissen :

1. Jamioulx (6.000.000);

2. Paifve (4.000.000);

— jeugdbescherming Fraipont (1.600.000).

— Terugbetaling aan de Regie der Gebouwen van de kosten voor uitbating en onderhoud van de gebouwen van de Staat ingenomen door de gerechtelijke diensten.

voorzien kredieten op :

artikel 12.02.1	.	.	.	.	.	F	+2.000.000
artikel 12.03.1	.	.	.	.	.	.	+9.285.000
artikel 12.08	.	.	.	.	.	.	+ 600.000
hetzij . . . F							11.885.000

— Uitgaven voor beroepsopleiding van de Rechterlijke Macht (+1.050.000).

— Toepassing van de wijziging van de wet op de voorlopige hechtenis (+2.000.000).

— Gerechtelijk wetboek : aanpassing van de kaders (Sectie III — 01.01)

krediet 1974 : 179.000.000 frank, hetzij + 124.000.000.

— Oprichting van de hoven van beroep en de arbeidshoven te Antwerpen en Bergen

krediet 1974 : 58.445.000 frank.

— Nationaal Instituut voor criminalistiek

krediet 1974 : 30.431.000 frank, hetzij + 14.794.000.

— Buitengewone begroting — Titel II :

aankoop van klasseerkasten voor de gerechtelijke politie te Brussel : 6.000.000 frank.

2. Onder de talrijke ontwerpen die thans in behandeling zijn, vestigt de Minister vooral de aandacht op :

a) Het statuut van de vreemdelingen.

Er bestaat een voorontwerp van wet op de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van de vreemdelingen.

Doel van het voorontwerp.

Het voorontwerp wil :

1° De bestaande wetgeving verduidelijken;

Het heeft tot doel de wet van 28 maart 1952 op de vreemdelingenpolitie te vervangen; uit het besluit van 21 december 1965 betreffende de voorwaarden waaronder vreemdelingen België mogen binnenkomen, er verblijven en er zich vestigen, worden in ruime mate, verscheidene bepalingen overgenomen, ten einde ze kracht van wet te verlenen.

article 74.03 :

— installation d'un nouveau central téléphonique (+8.300.000);

— équipements des prisons :

1. Jamioulx (6.000.000);

2. Paifve (4.000.000);

— O.P.J. Fraipont (1.600.000).

— Remboursement à la Régie des Bâtiments des frais d'exploitation et d'entretien des immeubles de l'Etat occupés par les services judiciaires.

Crédits prévus aux articles :

12.02.1	.	.	.	.	.	.	F	+2.000.000
12.03.1	.	.	.	.	.	.	.	+9.285.000
12.08	.	.	.	.	.	.	.	+ 600.000
soit . . . F								11.885.000

— Dépenses de formation professionnelle de l'Ordre judiciaire (+ 1.050.000).

— Application de la réforme de la loi sur la détention préventive (+2.000.000).

— Code judiciaire : adaptation des cadres (section III — 01.01)

crédits 1974 : 179.000.000 de francs, soit + 124.000.000.

— Création des cours d'appel et du travail à Anvers et Mons

crédit 1974 : 58.445.000 francs.

— Institut National de Criminalistique (S. V — 33.12)

crédit 1974 : 30.431.000 francs, soit + 14.794.000.

— Budget extraordinaire — Titre II :

achat de classeurs pour la police judiciaire de Bruxelles : 6.000.000 de francs.

2. Parmi les nombreux projets actuellement à l'étude, le Ministre souligne particulièrement l'importance des textes suivants :

a) Le statut des étrangers.

Il y a un avant-projet de loi sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Objectif de l'avant-projet.

L'avant-projet entend :

1° Clarifier la législation existante;

Outre qu'il entend remplacer la loi du 28 mars 1952 sur la police des étrangers, l'avant-projet reprend dans une large mesure, afin de leur donner force légale, différentes dispositions qui se trouvaient jusqu'à présent dans l'arrêté royal du 21 décembre 1965 relatif aux conditions d'entrée, de séjour et d'établissement des étrangers en Belgique.

2° In de wet de internationale verplichtingen opnemen die België heeft op grond van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, het Verdrag van Rome, de reglementen en richtlijnen van de Europese Economische Gemeenschap of alle andere verdragen of bilaterale akkoorden.

3° Een meer afdoende bescherming van de individuele rechten verzekeren door in de wet zelf de rechten en plichten van de vreemdeling te vermelden.

4° De rechtsmiddelen welke tegen de administratieve maatregelen kunnen aangewend worden, vastleggen.

Het voorontwerp leunt voor het grootste deel aan bij de besluiten van de werkzaamheden van de Commissie voor de studie van het statuut van de vreemdelingen in België, opgericht bij ministerieel besluit van 19 mei 1971 en houdt ook rekening met de opmerkingen die daaromtrent door leden van de Regering werden gemaakt.

In dit verband kan er op worden gewezen dat de heer Rolin, voorzitter van de Commissie voor de studie van het statuut van de vreemdelingen in België, in zijn commentaar bij het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp, van oordeel was dat dit laatste rekening hield met « de negen tien-den van de suggesties gedaan door de Commissie ».

De Raad van State heeft aan het voorontwerp van wet een grondig onderzoek gewijd.

De Minister verklaart te zullen ingaan op de door een lid van uw Commissie gedane suggestie om, na de studie van het advies van de Raad van State, het advies van de Liga voor de Verdediging van de Rechten van de Mens in te winnen, temeer dat deze Liga aan de voorbereiding van het ontwerp-statuuut heeft meegewerkt.

Andere raden hebben eveneens de wens uitgedrukt om van advies te dienen.

Het advies dat de adviserende Raad voor de immigratie onlangs heeft uitgebracht, alsmede het nog uit te brengen advies van de Jeugdraad worden ingewacht.

In een nabije toekomst wordt het ontwerp ingediend bij het Parlement.

De Regering maakt zich bezorgd over de aanwezigheid in België van steeds meer vreemdelingen, inzonderheid wegens de vraagstukken die rijzen ingevolge hun al te vaak onregelmatige vestiging enerzijds, en de delinquentie welke door een gemakkelijke overschrijding van de grenzen wordt bevorderd anderzijds.

De uitbreiding van de taak die aan de vreemdelingenpolitie is opgedragen, de indrukwekkende stijging van het aantal vreemdelingen en, bijgevolg van het aantal te onderzoeken dossiers, maakt sedert jaren een reorganisatie van die afdeling van het bestuur van openbare veiligheid noodzakelijk.

2° Inclure dans la loi les obligations internationales qui incombent à la Belgique en vertu de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme, du Traité de Rome, les règlements et directives de la Communauté économique européenne ou toutes autres conventions ou accords bilatéraux.

3° Assurer une protection plus efficace des droits individuels en précisant dans la loi elle-même les droits et les obligations de l'étranger.

4° Institutionaliser les voies de recours dont les actes administratifs sont susceptibles.

L'avant-projet s'appuie pour la plus grande part, sur les conclusions des travaux de la Commission d'études du statut des étrangers en Belgique instituée par arrêté ministériel du 19 mai 1971 en tenant compte d'autre part, des remarques formulées à leur propos par des membres du Gouvernement.

A cet égard, il est intéressant de signaler que M. Rolin, président de la Commission d'études des étrangers en Belgique commentant le projet déposé au Conseil d'Etat a estimé que celui-ci tenait compte des « neuf dixièmes des suggestions faites par la Commission d'études ».

L'avant-projet de loi a fait l'objet d'un examen approfondi du Conseil d'Etat.

A la suggestion émise par un membre de votre Commission de prendre l'avis de la Ligue des Droits de l'Homme après étude de l'avis du Conseil d'Etat, le Ministre répond par l'affirmative, d'autant plus volontiers que la Ligue des Droits de l'Homme avait participé à l'élaboration du projet de statut.

D'autres Conseils ont également manifesté le désir de donner leur avis.

Celui que vient de donner le Conseil consultatif de l'immigration et celui que doit encore donner le Conseil de la Jeunesse sont attendus.

Le projet sera, dans un avenir prochain, déposé au Parlement.

La présence d'étrangers de plus en plus nombreux en Belgique préoccupe le Gouvernement en raison notamment des problèmes que posent d'une part leur installation trop souvent irrégulière et d'autre part la délinquance que facilite le passage aisé des frontières.

L'extension des devoirs dévolus à la police des étrangers, l'augmentation impressionnante du nombre d'étrangers et, partant, du nombre de dossiers à examiner ont rendu nécessaire, depuis des années, une réorganisation de cette section de l'administration de la sûreté publique.

Studiewerk en werkzaamheden van juridische aard hebben de laatste jaren een grote uitbreiding gekregen. De voorbereiding van het ontwerp zal de omvang van het werk van de studiedienst nog doen toenemen.

Om al deze redenen werd verzocht om een uitbreiding van de personeelsformatie die neerkomt op een toevoeging van 54 eenheden aan de 120 waarin de formatie thans voorziet.

De Minister stelt alles in het werk om ze tot stand te brengen.

In het verslag van de Commissie Rolin, belast met de uitwerking van het voorontwerp van een nieuwe wet op de vreemdelingen, werd de noodzakelijkheid van een nieuwe uitbreiding onderstreept.

In dit verband wordt verwezen naar punt 16 van dit verslag :

« De Commissie is er zich van bewust dat sommige van de voorgestelde matregelen de lasten zullen verhogen voor de organen, waarvan het voorontwerp van wet, de tussenkomst voorziet. De te voorziene vermeerdering echter van de beroepen voor de Raad van State of voor de Raadkamer van de correctionele Rechtbank, zal echter maar een weinig belangrijke invloed hebben op het aantal zaken dat wordt behandeld door deze rechtsinstellingen.

» Daarentegen zou men kunnen vrezen dat de Adviescommissie voor vreemdelingenzaken zal worden overlast door de aanzienlijke uitbreiding van de adviesbevoegdheid die haar in het voorontwerp wordt toegekend. De hindernis is echter ver van onneembaar. Indien de voorstellen van de Commissie door de wetgever worden weerhouden, zal het noodzakelijk zijn deze Commissie beter te organiseren, opdat het haar zou mogelijk zijn, met de vereiste spoed de talrijkere adviezen te geven, die haar zullen worden gevraagd.

» Eveneens is het waarschijnlijk dat zekere administratieve diensten, nl. de administratie der vreemdelingen, zullen moeten worden uitgebreid.

» In verband met deze twee punten dient ook te worden onderlijnd dat de vreemdelingen een belangrijk deel van de bevolking van het Rijk uitmaken en dat zij een essentiële rol spelen in onze economie; de zorg ter bescherming van de mens stelt heden ten dage nieuwe eisen; ook is het niet meer mogelijk administratieve en juridische vragen van het probleem der vreemdelingen, op te lossen met middelen die, twintig jaar terug, voldoende werden geacht. »

b) *de aanpassing van het handelsvennootschapsrecht :*

1° *Wet van 6 maart 1973 tot wijziging van de wetgeving betreffende de handelsvennootschappen (Belgisch Staatsblad van 23 juni 1973).*

Het hoofddoel van deze wet is de aanpassing van ons eigen recht aan de bepalingen van de eerste richtlijn van de Raad van de Europese gemeenschappen van 9 maart 1968, waarbij de bepalingen betreffende de openbaarmaking, de geldigheid van de verbintenissen en de nietigheid van de

Les études et les travaux d'ordre juridique ont pris une grande extension ces dernières années. La préparation du projet de loi ne fera qu'accroître le travail du bureau d'études.

Pour toutes ces raisons, il a été demandé une extension de cadre comportant adjonction de 54 unités aux 120 existant au cadre.

Le Ministre s'emploie à la réaliser.

La nécessité d'une nouvelle extension à prévoir a été soulignée dans le rapport de la Commission Rolin qui a été chargée d'établir l'avant-projet d'une nouvelle loi sur les étrangers.

On y lit sous le point 16 :

« La Commission est consciente que certaines des mesures proposées augmenteront les charges des organes dont l'avant-projet de loi prévoit l'intervention. Toutefois, l'accroissement prévisible des recours devant le Conseil d'Etat ou devant la Chambre du Conseil du Tribunal correctionnel, n'aura qu'une influence peu importante sur le nombre total d'affaires traitées par ces juridictions.

» En revanche, on pourrait craindre que la Commission consultative des étrangers ne soit surchargée par l'élargissement considérable de la compétence d'avis que lui attribue l'avant-projet. L'obstacle est loin d'être insurmontable. Si les propositions de la Commission sont retenues par le législateur, il sera indispensable de donner à cette Commission une organisation suffisante pour qu'elle soit en mesure de donner avec la diligence requise les avis plus nombreux qui lui seraient demandés.

» Il est vraisemblable que certains services administratifs, notamment l'administration des étrangers, devront être renforcés.

» Il y a lieu de souligner que les étrangers constituent aujourd'hui une fraction importante de la population du Royaume, dont le rôle est essentiel pour notre économie; le souci de la protection des droits de l'homme impose aujourd'hui de nouvelles exigences; aussi ne saurait-on résoudre les questions administratives et juridiques que le problème des étrangers suscite, par des moyens qu'il était permis de juger suffisants il y a vingt ans. »

b) *Adaptation du droit des sociétés commerciales.*

1° *Loi du 6 mars 1973, modifiant la législation relative aux sociétés commerciales (Moniteur belge du 23 juin 1973).*

Cette loi a pour objet essentiel d'adapter notre droit national aux dispositions de la première directive du Conseil des Communautés européennes du 9 mars 1968, laquelle harmonise entre les Etats membres de la C.E.E. les dispositions relatives à la publicité, à la validité des engagements et à

handelsvennootschappen en van de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, tussen de Lid-Staten van de E.E.G. worden geharmoniseerd.

Hoewel die wet reeds op 1 september 1973 in werking is getreden, lijkt het dienstig ze te vermelden in de mate waarin de toepassing ervan terugslag heeft op de begroting van het departement, inzonderheid de noodzakelijke reorganisatie van de griffies van de rechtbanken van koophandel.

De nadere uitvoeringsbepalingen van de wet van 6 maart 1973 werden uitgevaardigd bij koninklijk besluit van 7 augustus 1973 (*Belgisch Staatsblad* van 15 augustus 1973) « betreffende de neerlegging en de bekendmaking van akten en stukken betreffende de handelsvennootschappen en de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen » en nader verklaard in een circulaire van 24 augustus 1973 aan de heren procureurs-generaal bij de hoven van beroep, betreffende de openbaarmaking van akten en stukken van handelsvennootschappen en van burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen » (*Belgisch Staatsblad* van 1 september 1973).

2° Ontwerp van de wet tot wijziging van de wetgeving betreffende de handelsvennootschappen.

Dit ontwerp werd opgemaakt door de « Commissie voor de herziening van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen », ingesteld bij het departement. Het ontwerp vormt in feite een wetboek van het vennootschapsrecht. Het werd een eerste maal aan de Ministerraad voorgelegd op 9 juli 1971 en werd vervolgens toegezonden aan de Raad van State voor advies en aan diverse ministeriële departementen voor eventuele opmerkingen. De Raad van State heeft zijn advies gegeven op 9 augustus 1973.

Het bestuur wetgeving heeft opdracht het ontwerp aan te passen aan de opmerkingen van de Raad van State, wat 9 maanden kan in beslag nemen.

Terzelfder tijd als deze technische aanpassing, is een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken departementen, ermede belast de opmerkingen van deze departementen in hun geheel te onderzoeken. Een belangrijk punt waarover deze werkgroep zich dient te buigen, is het vraagstuk van de vertegenwoordiging van de arbeiders in de sociale organen van de kapitaalvennootschappen. Om de Regering in staat te stellen zich in deze aangelegenheid een oordeel te vormen, zouden de sociale partners moeten worden geraadpleegd. De meest geschikte instellingen voor de raadpleging zijn de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het bedrijfsleven.

In een brief van 28 september 1973 heeft de Eerste Minister ingestemd met het beginsel van de instelling van een interministeriële werkgroep en van de raadpleging van de sociale partners. Deze groep is nog niet samengesteld. Zij zal ermee worden belast, binnen een redelijke termijn (min of meer 15 maanden), bij de Regering verslag uit te brengen. Zodra dat rapport zal ingediend zijn en het ontwerp aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State en van de on-

la nullité des sociétés commerciales et des sociétés civiles à forme commerciale.

Bien que cette loi soit en vigueur depuis le 1er septembre 1973, il paraît utile de la mentionner dans la mesure où son application aura un certain nombre d'incidences budgétaires pour le département, notamment en ce qu'elle implique une réorganisation des greffes des tribunaux de commerce.

Les modalités d'application de la loi du 6 mars 1973 ont été prévues dans un arrêté royal du 7 août 1973 (*Moniteur belge* du 15 août 1973) « relatif au dépôt et à la publication des actes et documents concernant les sociétés commerciales et les sociétés civiles à forme commerciale » et dans une circulaire du 24 août 1973 à Messieurs les Procureurs généraux près les Cours d'appel « concernant la publicité des actes et documents des sociétés commerciales et des sociétés civiles à forme commerciale » (*Moniteur belge* du 1er septembre 1973).

2° Projet de loi modifiant la législation relative aux sociétés commerciales.

Ce projet de loi a été élaboré par « la Commission de révision des lois coordonnées sur les sociétés commerciales » instituée au sein du département en 1951. Il constitue un véritable code du droit des sociétés commerciales. Il a été soumis une première fois au Conseil des Ministres le 9 juillet 1971 et a été envoyé ensuite pour avis au Conseil d'Etat et pour observation aux différents départements ministériels. Le Conseil d'Etat a rendu son avis le 9 août 1973.

L'administration de la législation est chargée d'adapter le projet aux observations du Conseil d'Etat, travail qui pourra s'étendre sur une période de 9 mois.

Parallèlement à cette adaptation technique, un groupe de travail composé des représentants des différents départements intéressés sera chargé d'étudier l'ensemble des observations formulées par ces départements. Un des points importants que ce groupe de travail aura à envisager est le problème de la représentation des travailleurs au sein des organes sociaux des sociétés de capitaux. En vue de permettre au Gouvernement de se forger une opinion sur la question, les partenaires sociaux devraient être consultés. Les instances les plus appropriées à cette consultation sont le Conseil national du travail et le Conseil central de l'économie.

Le Premier Ministre a marqué son accord dans une lettre du 28 septembre 1973 sur le principe de la création d'un groupe de travail interministériel et de la consultation des partenaires sociaux. Ce groupe n'a pas encore été composé. Il sera chargé de remettre, dans un délai raisonnable (plus ou moins 15 mois), un rapport au Gouvernement. Une fois le rapport remis et le projet adapté aux observations du Conseil d'Etat et des différents départements ministériels, le

derscheiden ministeriële departementen, zal het ontwerp een tweede maal voor onderzoek aan de Ministerraad worden voorgelegd alvorens het bij de Kamers zal worden ingediend.

Het bestuur voorziet dat het eindontwerp niet binnen een termijn van 2 jaar aan de Ministerraad zal kunnen worden toegezonden, enerzijds wegens de aanzienlijke vraagstukken met politieke inslag die in de interministeriële werkgroep en met de sociale partners moeten worden besproken, en anderzijds wegens de tijd vereist voor het vertalen, het typen en het stencillen van het ontwerp.

3° Bestuursrechtelijke bepalingen die op het niveau van de gemeenschappelijke markt in onderzoek zijn.

Naast de werkzaamheden in verband met het ontwerp tot hervorming van de wetten betreffende de handelsvennootschappen heeft het departement deelgenomen aan werkgroepen ingesteld bij de E.E.G., ten einde het vennootschapsrecht in de verschillende Lid-Statens te harmoniseren.

Het lijkt geen twijfel dat het ontwerp tot hervorming zal beïnvloed worden door de beslissingen genomen op het niveau van de E.E.G. Het houdt reeds in ruime mate rekening met de resultaten van de werkzaamheden die tot nog toe door die werkgroepen werden verricht.

Het bestuur neemt thans deel aan de werkgroepen belast met de studie van het opmaken van de volgende stukken :

— Tweede richtlijn van de Raad, strekkende tot het coördineren van de waarborgen welke in de Lid-Statens worden geëist van de vennootschappen in de zin van het tweede lid van artikel 58 van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap, alsook de instandhouding en wijziging van haar kapitaal.

De eerste lezing van deze richtlijn is voltooid op het niveau van de groep voor economische aangelegenheden (Raad).

De tweede lezing vangt aan begin december van dit jaar.

Het kan worden verwacht dat de Raad van Ministers binnen een betrekkelijk korte termijn een beslissing zal nemen (begin van het tweede semester van het jaar 1974).

Na de beslissing van de Raad heeft België twee jaar tijd om zijn wetgeving aan de bepalingen van deze richtlijn aan te passen. Het lijkt niet dat de aanpassing van ons recht aan die richtlijn een grote terugslag zal hebben op de begroting.

— De richtlijn van de Raad tot coördinatie van de waarborgen welke in de Lid-Statens worden verlangd van de vennootschappen in de zin van artikel 58, lid 2, van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers als van derden bij fusies van naamloze vennootschappen.

Het onderzoek van deze richtlijn is zopas begonnen op het niveau van de Raad.

De eerste lezing moet zijn afgewerkt einde december 1973. De tweede lezing zal plaatshebben in de loop van 1974. De

projet sera soumis une seconde fois à l'examen du Conseil des Ministres avant d'être remis sur le bureau des Chambres.

L'administration prévoit que le projet définitif ne pourra pas être envoyé au Conseil des Ministres avant un délai de deux ans étant donné d'une part l'importance des problèmes à incidence politique à débattre par le groupe interministériel et les partenaires sociaux et d'autre part le temps nécessaire qu'exigent les travaux de traduction, de dactylographie et de stencilage.

3° Dispositions réglementaires à l'étude au niveau du Marché commun.

Outre la mise au point du projet de réforme des lois sur les sociétés commerciales, le département est amené à participer aux groupes de travail institués au sein de la C.E.E. en vue d'harmoniser le droit des sociétés des différents Etats membres.

Il ne fait nul doute que le projet de réforme sera influencé par les décisions qui seront prises au niveau de la C.E.E. Il tient déjà compte en large partie des résultats des travaux effectués jusqu'à présent par ces groupes de travail.

L'administration participe à l'heure actuelle aux groupes de travail chargés d'étudier l'élaboration des instruments suivants :

— Deuxième directive du Conseil tendant à coordonner les garanties qui sont exigées, dans les Etats membres, des sociétés au sens de l'article 58, § 2, du Traité pour protéger les intérêts tant des associés que des tiers en ce qui concerne la constitution de la société anonyme ainsi que le maintien et les modifications de son capital.

La première lecture de cette directive est terminée au niveau du groupe des questions économiques (Conseil).

La seconde lecture doit débuter en décembre de cette année.

On peut espérer que le Conseil des Ministres prendra une décision dans un avenir relativement proche (vers le début du deuxième semestre de l'année 1974).

Dès que la décision du Conseil sera rendue, la Belgique aura un délai de deux ans pour adapter sa législation aux dispositions de cette directive. Il ne semble pas que l'adaptation de notre droit à cette directive doive avoir beaucoup d'incidences budgétaires.

— Troisième directive du Conseil tendant à coordonner les garanties qui sont exigées dans les Etats membres des sociétés, au sens de l'article 58, § 2 du Traité pour protéger les intérêts tant des associés que des tiers, en ce qui concerne les fusions des sociétés anonymes.

L'examen de cette directive vient de débuter au niveau du Conseil.

La première lecture doit être terminée fin décembre 1973. La deuxième lecture prendra place dans le courant de 1974.

uiteindelijke goedkeuring van deze richtlijn hangt af van de aanneming van het verdrag « internationale fusie ». De aanpassing van onze wetgeving aan deze oorkonde kan een terugslag hebben op de begroting in de mate waarin per Staat een arbitrage op het gebied van de fusie zal worden ingesteld.

Andere bestuursrechtelijke regelingen op het niveau van de E.E.G.

Het bestuur neemt bovendien deel aan andere werkgroepen. De bestuursrechtelijke regelingen die door deze groepen worden onderzocht zijn voor het merendeel in studie genomen op het niveau van de Commissie; enig gevolg is niet voorzien voor de onmiddellijke toekomst. Het gaat hier om :

— een voorontwerp voor een vierde richtlijn met betrekking tot de indeling en de inhoud van de jaarrekening en het jaaroverzicht, de waarderingsmethoden alsmede de openbaarmaking van deze stukken.

— een voorontwerp voor een vijfde richtlijn betreffende de structuur van de naamloze vennootschap alsmede de bevoegdheden en de verplichtingen van haar organen.

Deze ontwerpen werden een eerste maal op het niveau van de Commissie onderzocht.

Zij moeten voor verder behandeling worden toegezonden aan de groep voor economische aangelegenheden op het niveau van de Raad. Geen enkele datum is vastgesteld.

— een voorontwerp voor een zesde richtlijn betreffende het concernrecht. Het onderzoek heeft zijn verloop op het niveau van de Commissie.

— een voorontwerp van verdrag over de internationale fusie van naamloze vennootschappen. Het onderzoek van dit stuk is voltooid op het niveau van de zes oude Lid-Staten van de E.E.G. Een eerste lezing met de drie nieuwe Staten is gepland voor december 1973.

— een voorstel voor een verordening tot instelling van een Europese vereniging tot samenwerking.

— een voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de oprichting van gemeenschappelijke ondernemingen in het kader van de toepassing van het E.E.G.-Verdrag.

Het onderzoek van dit werkstuk heeft zijn verloop op het niveau van de groep voor economische aangelegenheden (Raad).

— het voorstel voor een verordening van de Raad houdende het statuut van een Europese naamloze vennootschap. Het onderzoek van dit werkstuk wordt eerlang aangevat.

c) De nieuwe hoven van beroep en arbeidshoven te Antwerpen en te Bergen :

Wat de organisatie van de vier nieuwe gerechtshoven betreft, omvat het ontwerp van wet betreffende de inwerkingtreding en de uitvoering van artikel 104 van de Grondwet (Kamer van Volksvertegenwoordigers, stuk 364, (1971-1972), nr. 1) de formatie van de magistraten en de griffiers. Het verslag van de heren Van Lidth de Jeude en Duerinck

L'adoption définitive de cette directive dépendra de l'adoption de la convention « fusions internationales ». L'adaptation de notre législation à cet instrument pourra avoir des incidences budgétaires dans la mesure où l'institution d'un arbitrage par l'Etat en matière de fusions est prévue.

Autres instruments réglementaires au niveau de la C.E.E.

L'administration participe en outre à d'autres groupes de travail. Les instruments réglementaires examinés par ces groupes sont encore pour la plupart à l'étude au niveau de la Commission; ils n'auront pas de suite dans un avenir immédiat. Il s'agit :

— de l'avant-projet de quatrième directive concernant la structure et le contenu des comptes annuels et du rapport de gestion, les modes d'évaluation ainsi que la publicité de ces documents;

— de l'avant-projet de cinquième directive concernant la structure des sociétés anonymes ainsi que les pouvoirs et obligations de leurs organes.

Ces projets de directive ont été examinés une première fois au niveau de la Commission.

Ils doivent être soumis à l'examen du groupe des questions économiques au niveau du Conseil. Aucune date n'a été fixée.

— de l'avant-projet de sixième directive relative aux groupes de sociétés. L'examen est en cours au niveau de la Commission;

— de l'avant-projet de convention relative aux fusions internationales de sociétés. L'examen de cet instrument est terminé au niveau des six anciens Etats membres de la C.E.E. Une première lecture avec les trois nouveaux Etats doit débuter en décembre 1973;

— de la proposition de règlement portant création d'un groupement européen de coopération;

— de la proposition de règlement du Conseil relatif à la création d'entreprises communes dans le champ d'application du Traité C.E.E.

L'examen de ces instruments est en cours au niveau du groupe des questions économiques (Conseil);

— de la proposition de règlement du Conseil portant statut de la société anonyme européenne. L'examen de cet instrument doit débuter incessamment.

c) Les nouvelles cours d'appel et cours du travail à Anvers et à Mons.

En ce qui concerne l'organisation des quatre nouvelles cours, le projet de loi relatif à l'entrée en vigueur et à l'exécution de l'article 104 de la Constitution (Chambre des Représentants, document 364 (1971-1972) n° 1) reprend le cadre des magistrats et des greffiers. Le rapport de MM. Van Lidth de Jeude et Duerinck a été approuvé le 24 octobre

werd op 24 oktober 11. door de Kamercommissie voor de Justitie en op 8 november 1973 door de Kamer goedgekeurd.

Voor de formatie van het personeel van de griffies en de diensten van het parket-generaal en het auditoraat-generaal zijn voorstellen vervat in een ontwerp tot vaststelling van de personeelsformatie van de hoven van beroep en de arbeidshoven. Dit ontwerp werd op 16 februari 1973 voor akkoord aan de Staatssecretaris voor Openbaar Ambt toegezonden.

Betreffende de *huisvesting* van de nieuwe hoven werd besloten te Antwerpen over te gaan tot de oprichting door de Staat van een nieuw gebouw volgens het systeem van de snelbouw en te Bergen tot de oprichting van een bijgebouw bij het reeds bestaande Staatsgebouw, dat thans reeds door de afdelingen, in die stad, van het hof van beroep en van het arbeidshof te Brussel wordt gebruikt.

Uit inlichtingen bij het departement van Openbare Werken ingewonnen blijkt dat de bouwwerken volop aan de gang zijn en dat de voltooiing van beide gebouwen, behoudens omstandigheden van heerkraft, begin mei 1974, mag worden verwacht.

Wat de *materiële inrichting* en de uitrusting van kantoren en zittingszalen, alsmede de werkingskosten aangaat, heeft het departement de nodige kredieten op de begroting voor 1974 aangevraagd en stellen de diensten alles in het werk om tijdig de noodzakelijke werken en leveringen te bekomen, zodra een beslissing is genomen omtrent de datum waarop de nieuwe hoven hun werkzaamheden zullen aanvangen en de kredieten ter beschikking zijn gesteld.

De *begrotingsvoorstellen* over 1974 met betrekking tot de oprichting van de nieuwe hoven, bedragen 58.445.000 frank, ingeschreven op artikel 01.03, Sectie III.

Het aangevraagde krediet is als volgt samengesteld: voor personeelsuitgaven 24.911.000 frank, voor eerste installatiekosten 5.660.000 frank, voor eerste uitrusting meubilair en materieel 19.920.000 frank en voor werkingskosten 7.954.000 frank.

d) *De bescherming van het privé-leven.*

Twee wetsvoorstellen werden respectievelijk op 4 en 26 januari 1972 in de Senaat ingediend (Gedr. St. Senaat, nrs 72 en 142, zitting 1971-1972).

Het departement heeft een ontwerp voorbereid, dat door een interministeriële werkgroep wordt onderzocht.

Deze zet haar werkzaamheden regelmatig voort, wat het opstellen van nieuwe teksten mogelijk maakt.

e) *De automatische speeltuigen.*

Op 1 oktober 1973 is een ontwerp van wet ingediend tot wijziging van artikel 1 van de wet van 24 oktober 1902 op het spel, aangevuld bij de wet van 19 april 1963.

Dat ontwerp heeft onder meer tot doel deze laatste wet op te heffen die de exploitatie van kansspelen toelaat onder voorwaarden die blijkbaar moeilijk in acht kunnen worden genomen.

dernier par la Commission de la Justice de la Chambre et le 8 novembre dernier par la Chambre.

Un projet établissant le cadre du personnel des cours d'appel et des cours du travail comporte des propositions relatives aux cadres du personnel des greffes, et des services du parquet général et de l'auditorat général. Le 16 février 1973 ce projet a été envoyé pour accord au Secrétaire d'Etat à la Fonction publique.

En ce qui concerne l'*hébergement* des nouvelles cours, il a été décidé que l'Etat ferait construire par la voie de la méthode accélérée, un nouveau bâtiment à Anvers, et ajouter une annexe au bâtiment de l'Etat de Mons, bâtiment déjà utilisé, actuellement, par les sections dans cette ville, de la cour d'appel et de la cour du travail de Bruxelles.

Il ressort d'informations recueillies au département des Travaux publics que les travaux de construction se poursuivent de façon intensive et que l'achèvement des deux bâtiments peut être attendu, sauf cas de force majeure, pour le début du mois de mai 1974.

Le département a demandé que soient prévus, au budget de 1974, les crédits nécessaires pour l'*installation matérielle*, pour l'équipement des bureaux et des salles d'audience, et pour le paiement des frais de fonctionnement. Les services mettent tout en œuvre pour que les fournitures et les travaux nécessaires soient effectués dès qu'aura été arrêtée une date pour le début des activités des nouvelles cours et que les crédits auront été ouverts.

Les *propositions budgétaires* pour 1974 relatives à la mise en place des nouvelles cours portent sur 58.445.000 francs. Cette somme est prévue à l'article 01.03, Section III.

Le crédit demandé se présente comme suit: 24.910.000 francs pour les frais de personnel, 5.660.000 francs pour les frais de première installation, 19.920.000 francs pour le premier équipement en mobilier et en matériel et 7.954.000 francs pour les frais de fonctionnement.

d) *Protection de la vie privée.*

Le Sénat est saisi de deux propositions de loi déposées respectivement le 4 et le 26 janvier 1972 (Doc. Sénat, n° 72 et 142, session de 1971-1972).

Le département a élaboré un projet qui est à l'étude au sein d'un groupe de travail interministériel.

Les travaux de ce groupe se poursuivent régulièrement et permettront la rédaction de nouveaux textes.

e) *Les appareils de jeu automatiques.*

Un projet de loi a été déposé le 1er octobre 1973 tendant à amender l'article premier de la loi du 24 octobre 1902 concernant le jeu modifiée par la loi du 19 avril 1963.

Il tend notamment à abroger la loi du 19 avril 1963, celle-ci rendant libre l'exploitation de jeux de hasard moyennant une condition qui s'est avérée difficile à observer.

Het neemt de tekst over die op 16 mei 1969 door de Commissie voor de Justitie van de Senaat werd aangenomen. Deze tekst zal onder meer het probleem van de zogenaamde jackpot oplossen.

f) *De wijziging van het bedrag van de uitkering tot levensonderhoud na de echtscheiding.*

De Senatoren Rolin en Hambye hebben op 4 februari 1964 een wetsvoorstel ingediend tot wijziging van artikel 301 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de uitkering tot levensonderhoud na echtscheiding.

De door de Senaat op 20 november 1964 goedgekeurde tekst werd gewijzigd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers en dan opnieuw door de Senaat, die hem uiteindelijk naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft teruggestuurd op 16 juni 1966. Sindsdien is het ontwerp aanhangig bij de Commissie voor de Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Op 7 maart 1973 heeft die Commissie zich uitgesproken ten gunste van het beginsel van de niet-terugwerkende kracht van de nieuwe wet. Nochtans is de vraag gerezen of er in geen uitzondering diende te worden voorzien op het stuk van de koppeling aan het indexcijfer en de kapitalisatie. Bovendien is later bij de Commissie een voorstel aanhangig gemaakt voor een overgangsbepaling met betrekking tot de koppeling aan het indexcijfer en de kapitalisatie, alsmede tot het recht van de gerechtigde op een uitkering na echtscheiding om overeenkomstig de nieuwe wet de toekenning van een uitkering te vorderen, wanneer de echtgenoot die de uitkering verschuldigd is minder dan één jaar overleden is, en met betrekking ten slotte tot het recht van de echtgenoot in wiens voordeel de echtscheiding is toegestaan, maar die geen uitkering heeft gevraagd noch verkregen, om er een te vragen op grond van de nieuwe wet, op voorwaarde dat de echtscheiding niet meer dan vijf jaar is overgeschreven.

De Commissie voor de Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers zet thans het onderzoek voort van de verschillende ontwerpen en voorstellen van wet betreffende de echtscheiding, die bij haar aanhangig zijn gemaakt.

Op 14 november 1973 heeft de Commissie haar goedkeuring verleend aan een ontwerp dat strekt tot de invoering van een nieuwe echtscheidingsgrond in het Burgerlijk Wetboek (feitelijke scheiding sedert meer dan 10 jaren en scheiding te wijten aan de toestand van zwakzinnigheid van een der echtelieden).

In verband met dit ontwerp verklaart de Minister dat hij reeds contact nam met zijn collega's met het oog op de toepassing van het artikel 12 van het ontwerp.

g) *De hervorming van de rechtspleging in strafzaken.*

Het mandaat van de heer H. Bekaert, Koninklijk Commissaris, werd voor een duur van twee jaar verlengd.

De Koninklijke Commissaris is bereid om, mocht de Commissie zulks wensen, op het door haar vastgestelde tijdstip een uiteenzetting te geven over de stand van zijn werkzaamheden.

Ce texte du projet reprend celui adopté par la Commission de la Justice du Sénat le 16 mai 1969. Son adoption aura notamment pour effet de clarifier le problème des appareils dits jackpots.

f) *Modification du montant de la pension alimentaire après divorce.*

Les Sénateurs Rolin et Hambye ont déposé le 4 février 1964 une proposition de loi modifiant l'article 301 du Code civil relatif à la pension alimentaire après divorce.

Le texte adopté par le Sénat le 20 novembre 1964 a été modifié par la Chambre des Représentants, puis à nouveau par le Sénat qui l'a finalement retransmis à la Chambre des Représentants le 16 juin 1966. Depuis lors le projet est soumis à la Commission de la Justice de la Chambre des Représentants.

Le 7 mars 1973, cette Commission s'est prononcée en faveur du principe de la non-rétroactivité de la loi nouvelle. La question a cependant été posée de savoir s'il ne convenait pas de prévoir une exception en matière d'indexation et de capitalisation. De plus la Commission a ultérieurement été saisie d'une proposition de disposition transitoire relative à l'indexation et à la capitalisation, ainsi qu'au droit du créancier d'une pension après divorce de postuler l'octroi d'une pension conformément à la loi nouvelle lorsque l'époux débiteur est décédé depuis moins d'un an et relative enfin, au droit de l'époux qui a obtenu le divorce mais qui n'a pas demandé ou obtenu de pension, d'en solliciter une en application de la loi nouvelle à la condition que le divorce n'ait pas été transcrit depuis plus de cinq ans.

La Commission de la Justice de la Chambre des Représentants poursuit actuellement l'examen des différents projets et propositions de lois dont elle est saisie concernant le divorce.

La Commission a approuvé le 14 novembre 1973 le projet tendant à introduire dans le Code civil une nouvelle cause de divorce (séparation de fait de plus de 10 ans et séparation due à l'état de démence d'un conjoint).

Concernant ce projet, le Ministre déclare qu'il s'est déjà mis en rapport avec ses collègues en vue de l'application de l'article 12 du projet.

g) *Réforme de la procédure pénale.*

Le mandat de M. H. Bekaert, Commissaire royal, a été prolongé pour une durée de deux ans.

Si la Commission le souhaite et en fixe le moment, M. le Commissaire royal pourrait faire un exposé de l'état de ses travaux.

Verskillende leden van de Commissie stellen voor dat de tekst van de hoofdstukken die reeds klaar zijn, haar vóór die uiteenzetting worden bezorgd, om een nuttige gedachtenwisseling mogelijk te maken over de in de genoemde tekst gehuldigde beginselen.

De Minister zal dat voorstel aan de Koninklijke Commissaris mededelen.

h) *De rechterlijke hervorming.*

Het mandaat van de Koninklijke Commissaris voor de rechterlijke hervorming werd niet verlengd. Hoewel zeer gevoelig voor de eer die hem was bewezen door de voorgestelde verlenging, heeft de heer Krings laten weten dat de drukte van zijn ambt van advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie het hem niet mogelijk maakt zich verder bezig te houden met de taken welke deze verlenging met zich zou brengen. De vraagstukken in verband met het Gerechtelijk Wetboek worden thans door het Bestuur der Wetgeving van het departement onderzocht.

i) *De herziening van het Militair Strafwetboek.*

Gedurende de periode gaande van 15 december 1969 tot 12 april 1973 werd de herziening van het Militair Strafwetboek aangevat door de interdepartementale werkgroep onder het voorzitterschap van de heer Gilissen, Auditeur-generaal.

Door deze werkgroep, samengesteld uit magistraten van het Krijgshof, officieren en hoge ambtenaren, waaronder vertegenwoordigers van het Ministerie van Justitie, werd de tekst van een voorontwerp van Militair Strafwetboek goedgekeurd, evenals de tekst van de memorie van toelichting.

Deze teksten werden op 2 mei 1973 aan de departementen van Justitie en Landsverdediging toegestuurd en maken thans het voorwerp uit van een studie op de dienst der Strafwetgeving.

j) *De herziening van het Strafwetboek.*

Bij de Minister is door verschillende juristen een voorstel aanhangig gemaakt tot oprichting van een Commissie belast met de hervorming van het Strafwetboek. De Minister is van oordeel dat aan dit voorstel een gunstig gevolg moet worden gegeven.

Hij heeft beslist dat de Commissie waarvan men de oprichting overweegt tot opdracht zal hebben het algemeen gedeelte van het Strafwetboek, alsmede het gedeelte met betrekking tot de bijzondere misdrijven te hervormen.

Naar het oordeel van de heer Minister dient men zich in de huidige stand van zaken niet bezig te houden met de bijzondere straffen die veeleer betrekking hebben op technische aangelegenheden.

Voorzien wordt dat de werkzaamheden van de Commissie een lange tijd in beslag zullen nemen.

De oprichting en de werking ervan zijn bij de dienst wetgeving in studie genomen.

Plusieurs commissaires expriment le vœu que les chapitres déjà rédigés de la réforme de la procédure pénale soient communiqués à la Commission avant l'exposé du Commissaire royal de façon à permettre un échange de vues fructueux sur les principes qu'ils contiendront.

Le Ministre fera part de ce souhait au Commissaire royal.

h) *Réforme judiciaire.*

Le mandat de M. le Commissaire royal à la réforme judiciaire n'a plus été prolongé. Tout en faisant savoir combien il était sensible à l'honneur qui lui était fait d'envisager la prolongation de son mandat, M. Krings a fait savoir que sa charge d'avocat général à la Cour de Cassation ne lui permettait plus de se consacrer aux tâches qu'entraînerait la prolongation de son mandat. L'Administration de la Législation du département assure maintenant l'examen des questions relatives au Code judiciaire.

i) *Révision du Code pénal militaire.*

Le groupe de travail interdépartemental présidé par M. Gilissen, Auditeur général, a entamé la révision du Code pénal militaire au cours de la période du 15 décembre 1969 au 12 avril 1973.

Ledit groupe de travail est constitué de magistrats de la Cour militaire, d'officiers et de hauts fonctionnaires, parmi lesquels se trouvent des représentants du Ministère de la Justice. Il a approuvé le texte de l'avant-projet du Code pénal militaire, ainsi que le texte de l'exposé des motifs.

Ces textes ont été envoyés le 2 mai 1973 aux départements de la Justice et de la Défense nationale. Ils sont actuellement à l'étude aux services de la Législation pénale.

j) *Revision du Code pénal.*

Monsieur le Ministre a été saisi d'une proposition émanant de différents juristes et tendant à la création d'une Commission chargée de la révision du Code pénal. Il a estimé qu'il convenait de réserver une suite favorable à cette proposition.

Il a décidé que la Commission que l'on se propose de créer aura pour mission la révision de la partie générale du Code pénal ainsi que de la partie relative aux infractions particulières.

Monsieur le Ministre est d'avis que, dans l'état actuel des choses, il n'y a pas lieu de s'occuper des lois pénales spéciales qui concernent plutôt des matières techniques.

Il est à prévoir que les travaux de la Commission seront de longue durée.

Sa création et son fonctionnement sont à l'étude au Service de la Législation.

k) *De nieuwe inrichting tot bescherming van de maatschappij te Paifve.*

Het bezetten van het eerste herbergingspaviljoen zal, volgens de vooruitzichten, begin volgend jaar plaatshebben. Het heeft een capaciteit van 80 bedden en moet dienen tot gedeeltelijke ontruiming van de inrichting tot bescherming van de maatschappij te Doornijk, waarover reeds dikwijls kritiek werd uitgebracht in het Parlement en in de pers.

l) *De nieuwe strafinrichtingen te Jamioulx (Charleroi) en te Lantin (Luik).*

1° De nieuwe gevangenis van Charleroi te Jamioulx :

De huidige, zeer oude gevangenis, hindert de gemeenteverhuden aanzienlijk in hun urbanisatieplannen van het stationskwartier.

De bouw van een nieuwe inrichting te Jamioulx is ver gevorderd. De bezetting ervan is gepland voor het najaar 1974 hetgeen de afschaffing van de oude gevangenis tot gevolg zal hebben.

Buiten de belangrijke afdelingen voor de personen in preventieve hechtenis, zal de nieuwe inrichting de mogelijkheid bieden een honderdtal franstalige veroordeelden, die thans te Merksplas verblijven, op te nemen.

Bij toepassing van de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken dienen deze veroordeelden te worden opgesloten in het Waalse gedeelte van het land.

De bezettingsmogelijkheid van deze nieuwe inrichting is 230 plaatsen.

2° De nieuwe strafinrichting te Lantin (Luik).

De nieuwe strafinrichting te Lantin is bestemd, enerzijds, om de gevangenis te Luik die niet langer beantwoordt aan de vereisten van het huidig penitentiair beleid en die te klein geworden is, te vervangen, en anderzijds, om de franstalige veroordeelden, thans opgesloten in de centrale gevangenis te Leuven en die laatstgenoemde inrichting dienen te verlaten om reden van de gestelde imperatieven inzake het gebruik der talen in bestuurszaken, op te nemen.

De inrichting omvat derhalve, benevens de gebouwen bestemd voor de algemene diensten, afzonderlijke arresthuizen en psychiatrische afdelingen voor mannen en vrouwen, een strafhuis voor mannen (ontdubbeling van de centrale gevangenis te Leuven), en een afdeling voor vrijheidsbeperkende straffen. De inrichting zal plaats bieden aan 826 gedetineerden.

De bouwwerken werden aangevat op het einde van het eerste semester van dit jaar en de schijf die thans in uitvoering is betreft :

— de omheiningmuur en de uitkijktorens;

— het gebouw voor de administratieve en de algemene diensten met inbegrip van hetingangssas en de lokalen voor de installatie van de centrale verwarming;

k) *Nouvel établissement de Défense sociale de Paifve.*

Le premier pavillon d'hébergement sera occupé au début de l'an prochain, selon les prévisions. Il a une capacité de 80 lits et est destiné à absorber l'évacuation partielle de l'établissement de Défense sociale à Tournai au sujet duquel tant de critiques ont déjà été formulées au Parlement et dans la presse.

l) *Les nouveaux établissements pénitentiaires à Jamioulx (Charleroi) et à Lantin (Liège).*

1° La nouvelle prison de Charleroi à Jamioulx.

L'actuelle et très vieille prison gêne considérablement les autorités communales dans leurs plans d'urbanisation du quartier de la gare.

La construction du nouvel établissement à Jamioulx est fort avancée. L'occupation en est prévue à l'automne 1974, ce qui permettra la suppression de la vieille prison.

En plus des importantes sections pour les personnes en détention préventive, le nouvel établissement pourra accueillir une centaine de condamnés d'expression française, qui se trouvent actuellement à Merksplas.

Par application de la législation sur l'emploi des langues en matière administrative, ces condamnés doivent être détenus dans la partie wallonne du pays.

La capacité de ce nouvel établissement est de 230 personnes.

2° Le nouvel établissement pénitentiaire à Lantin (Liège).

Le nouvel établissement pénitentiaire à Lantin est appelé à remplacer, en premier lieu, la prison de Liège qui ne répond plus aux exigences actuelles de l'action pénitentiaire et est devenue trop petite et, en second lieu, à héberger les condamnés d'expression française actuellement détenus à la prison centrale de Louvain qui doivent quitter cet établissement en raison d'impératifs d'ordre linguistique en matière administrative.

Cette institution comprendra dès lors, outre les bâtiments destinés aux services généraux, des maisons d'arrêt et annexes psychiatriques séparées pour les hommes et les femmes, une maison pour peines pour les hommes (dédouplement de la prison centrale de Louvain) et une maison pour peines restrictives de liberté. Il donnera place à 826 détenus.

Les travaux de constructions ont débuté à la fin du premier semestre de cette année et la tranche actuellement en voie d'exécution concerne :

— le mur d'enceinte et les vigies;

— le bâtiment des services d'administration et des services généraux y compris le sas d'entrée et la chaufferie;

- het arresthuis voor mannen omfattende : de recreatiezalen, de medische diensten en de cellulaire afdeling;
- de twee ontspanningsplaatsen van die afdeling.

Wegens de belangrijkheid van de uit te voeren werken, is het thans onmogelijk zelfs bij benadering een datum voorop te stellen waarop deze nieuwe gevangenis zal in gebruik kunnen worden gesteld. Het Bestuur hoopt nochtans deze instelling binnen een termijn van vijf jaar te kunnen bezetten.

m) *De Dienst voor Jeugdbescherming.*

— Te Ruiselede word de bouw van een nieuwe inrichting aangevat.

— In 1974 zullen de onlangs ingevoerde hervormingen worden verstevigd.

De Jeugdbescherming gebruikt de haar toegekende kredieten :

1° Om de vijfde fase tot stand te brengen van het vijfjarig programma waarmee in 1970 een aanvang werd gemaakt met het oog op :

a) de uitbreiding van de sociale diensten die ter beschikking staan van de met de toepassing van de wet van 8 april 1965 belaste overheid;

b) de herstructurering van de Rijksgestichten voor observatie en opvoeding onder toezicht — artikel 01.01.

2° Om de terugslag op te vangen van de geleidelijke toepassing van de normen van het koninklijk besluit van 30 maart 1973 voor het bepalen van de toelagen voor onderhoud en opvoeding van de minderjarigen, wat voor de gezamenlijke artikelen 12.25 en 12.33 neerkomt op een nieuwe verhoging met 10,43 pct.

3° Om, naar het voorbeeld van de particuliere sector, in de Rijksgestichten voor observatie en opvoeding onder toezicht, inzonderheid verbouwings- en aanpassingswerken uit te voeren. Zo zullen, in 1974, de inrichtingen te Ruiselede, Fraipont en Brugge opnieuw worden opgebouwd. De nodige kredieten zijn uitgetrokken op de buitengewone begroting van het Ministerie van Openbare Werken.

3. De Minister handelde vervolgens over de magistratuur.

a) Eerst en vooral stelde hij zich de vraag, in aansluiting met wat de laatste weken door sommigen opnieuw wordt gesuggereerd, of het niet noodzakelijk is dat de problemen van de opleiding en recrutering van de magistraten ter hand worden genomen.

Sommigen beweren dat het thans bestaande recruiteringssysteem in België al te zeer door « politieke » overwegingen wordt gekenmerkt.

Nochtans stipt de heer Minister aan dat in een onlangs uitgesproken mercuriale, de heer Procureur-Generaal in het Hof van Cassatie, hoewel afkeurend hetgeen hij de invloed van

- la maison d'arrêt pour hommes comprenant les salles de récréation, les services médicaux et le bâtiment cellulaire;
- les deux cours de récréation de ce dernier.

En raison de l'importance des travaux à exécuter, il n'est guère possible de prévoir à l'heure actuelle la date approximative de la mise en service de cette nouvelle prison. L'Administration espère toutefois pouvoir l'occuper avant cinq ans.

m) *Office de la Protection de la Jeunesse.*

— La construction d'un nouvel établissement a été entamée à Ruiselede.

— L'année 1974 sera consacrée à la consolidation des réformes survenues récemment.

Dans l'utilisation de ces crédits, la protection de la jeunesse continue à promouvoir des mesures de trois ordres :

1. La cinquième phase du programme quinquennal entamé en 1970 en vue

a) d'étendre les services sociaux mis à la disposition des autorités chargées de l'application de la loi du 8 avril 1965;

b) d'assurer la restructuration des établissements d'observation et d'éducation surveillée de l'Etat — article 01.01.

2. La répercussion de l'application progressive des normes fixées par l'arrêté royal du 30 mars 1973 pour la détermination des subsides alloués pour couvrir l'entretien et l'éducation des mineurs, et dont l'effet se traduit à l'ensemble des deux articles 12.25 et 12.33 par une nouvelle croissance de 10,43 p.c.

3. Un effort parallèle à celui opéré pour les établissements du secteur privé sera entrepris pour le secteur des établissements d'observation et d'éducation surveillée de l'Etat spécialement en ce qui concerne la reconstruction et l'aménagement de ces établissements. C'est ainsi que, pour 1974, il est prévu la reconstruction des établissements de Ruiselede, de Fraipont et de Bruges. Les crédits nécessaires sont prévus au budget extraordinaire du Ministère des Travaux publics.

3. Le Ministre traite ensuite de la situation dans la magistrature.

a) Conformément à ce que certains ont suggéré au cours de ces dernières semaines, il s'est d'abord demandé s'il ne convenait pas de réétudier le problème de la formation et du recrutement des magistrats.

D'aucuns prétendent qu'en Belgique, le système du recrutement est caractérisé, dans une bien trop grande mesure, par des considérations d'ordre « politique ».

Le Ministre a cependant relevé que dans une récente mercuriale, le Procureur Général près la Cour de Cassation, tout en désapprouvant ce qu'il appelait l'influence de la

de politiek op de benoemingswijze van de magistraten noemde, erkende, dat de Belgische magistratuur op het bekende peil is gebleven en onbetwist in hoog aanzien staat bij de bevolking.

Anderzijds heeft Professor Storme in een onlangs verschenen artikel (Rechtskundig weekblad van 27 oktober 1973, nr. 9) vermeld dat bij de benoemingen in de magistratuur met een zeker « politiek en ideologisch evenwicht rekening moet gehouden worden vermits dit een noodzakelijke waarborg is voor de rechtsmacht in een pluralistische samenleving ».

De Minister deelde mede dat hij deze aangelegenheden van zeer nabij volgde en bestudeerde. Onder meer deelde hij mede dat de door hem persoonlijk aanhoorde toelichting over de systemen, b.v. in Frankrijk en in Italië, niet zo overtuigend waren. De Minister heeft verwezen naar de desaanvaande bestaande documentatie, onder meer de verslagen verschenen in het Rechtskundig weekblad van 16 januari 1972 (35e jaargang, nr. 20, blz. 929 e.v.). De Minister verwees eveneens naar de voordracht die onlangs werd gehouden door de heer Foucher, « Directeur des études à l'E.N.M. à Bordeaux », die handelde over « l'Ecole nationale de la magistrature ».

Ten slotte werd verwezen naar het Tijdschrift voor Privaatrecht (10e jaargang, 1973, nr. 2) waarin op bladzijden 355 t.m. 382 een uiteenzetting wordt gepubliceerd die Professor Leyten op 10 november 1972 te Gent hield over « de opleiding van de magistraten in Nederland ». In ditzelfde tijdschrift komen andere merkwaardige artikelen voor handelende over de « taak en opleiding van de magistraten » (Prof. Storme), « de taak van de rechter » (Langemeyer), « enige opmerkingen over het juridisch onderwijs en de rechtspraak als sociale functie » (Ter Heide), « opleiding van de magistraten in België en Frankrijk » (G. Matthijs).

b) Daarbij aansluitend deelde de heer Minister mede dat in ons land alleszins een opmerkelijke poging wordt gedaan om de voorbereiding van de magistraten niet te verwaarlozen. Hij vestigde de aandacht op de wet van 8 april 1971 waarbij de gerechtelijke stage werd georganiseerd. Sedert het bestaan van die wet zijn er in België 64 stagiaires benoemd :

- 25 onder hen zijn in de magistratuur terecht gekomen als substituut-procureur des Konings;
- 1 als substituut-arbeidsauditeur;
- 1 van de gerechtelijke stagiaires werd notaris benoemd.

De heer Minister vestigde ook de aandacht op de sommen die op de begroting van Justitie 1974 voorkomen voor de beroepsopleiding van de rechterlijke macht.

In het ressort van het Hof van Beroep te Gent worden recyclagecursussen georganiseerd en de korpsoversten hebben desaanvaande hun grote tevredenheid uitgedrukt.

Soortgelijke initiatieven dienen voorzeker aangemoedigd te worden omdat zij niet enkel aan in functie zijnde magistraten toelaten hun algemene kennis en rechtswetenschap op peil te houden maar bovendien onderling contacten te leggen die voor de magistraten van uitzonderlijk groot belang

politique sur le mode de nomination des magistrats, a admis que la magistrature belge est demeurée au niveau élevé qui a fait sa renommée et que sans aucun doute la population la tient en haute estime.

D'autre part le professeur Storme a indiqué dans un récent article (Rechtskundig Weekblad du 27 octobre 1973, n° 9), qu'à l'occasion des nominations dans la magistrature, il convient de tenir compte d'un certain équilibre politique et idéologique, celui-ci devant garantir l'intégrité de la juridiction dans une société pluraliste.

Le Ministre a signalé qu'il suit et examine la question de très près et que les explications au sujet des systèmes appliqués notamment en France et en Italie, explications qu'il a lui-mêmes écoutées, ne l'ont pas convaincu. Il a fait état de la documentation existant en la matière, et notamment des rapports parus dans le périodique « Rechtskundig Weekblad » du 16 janvier 1972 (35e année, n° 20, p. 929 et suivantes). Il a fait allusion également à la conférence tenue récemment par M. Foucher, directeur des études à l'E.N.M. à Bordeaux, et relative à l'Ecole nationale de la magistrature.

Il a, enfin, renvoyé à la revue « Tijdschrift voor privaatrecht » (10e année, 1973, n° 2), dans laquelle est publié aux pages 335 à 382, un exposé fait le 10 novembre 1972 à Gand par le professeur Leyten sur la formation des magistrats aux Pays-Bas. Cette revue contient d'autres articles remarquables traitant notamment des devoirs et de la formation des magistrats (Prof. Storme), des devoirs du juge (Langemeyer), de l'enseignement juridique et de la juridiction en tant que facteurs sociaux (Ter Heide), et de la formation des magistrats en Belgique et en France (G. Matthijs).

b) Poursuivant dans le même ordre d'idées, le Ministre déclara que notre pays déploie par mal d'efforts pour éviter que ne soit négligée la préparation des magistrats. Il attira l'attention sur la loi du 8 avril 1971 qui organise le stage judiciaire. Depuis l'entrée en vigueur de cette loi, 64 stagiaires ont été nommés en Belgique.

- 25 d'entre eux sont entrés dans la magistrature, en tant que substitués des procureurs du Roi;
- 1 en tant que substitut de l'auditeur du travail;
- 1 des stagiaires judiciaires fut nommé notaire.

Monsieur le Ministre a également attiré l'attention sur les sommes inscrites au budget de la Justice et destinées à la formation professionnelle du pouvoir judiciaire.

Des cours de recyclage sont organisés dans le cadre de la Cour d'Appel de Gand. Les chefs de corps se sont déclarés largement satisfaits à ce sujet.

Il est évident qu'il faut promouvoir de telles initiatives car elles permettent à des magistrats en fonction de tenir à jour leurs connaissances générales et leurs connaissances en matière de droit. Elles leur permettent, en outre, d'établir entre eux ces contacts dont l'importance est très grande

zijn bij het vervullen van hun allengs aan meer zware en kiese opdracht die zij te vervullen hebben.

c) In verband met de rechterlijke orde deelde de heer Minister eveneens mede dat op de begroting van 1974 een bedrag van $\pm$ 179 miljoen is voorzien met het oog op de aanpassing van de personeelsformaties in de hoven, rechtbanken, griffies en parketten. Sommige van de door het departement van Justitie uitgewerkte ontwerpen zijn reeds door andere desbevoegde ministeriële departementen (Openbaar Ambt en Begroting) goedgekeurd.

De Minister heeft in ieder geval de zekerheid gegeven dat het een zijner voornaamste bekommernissen is in 1974 tot aanpassingen van de personeelsformaties over te gaan daar waar deze zich absoluut opdringen.

B. ALGEMENE BESPREKING.

In de Commissie werden volgende vraagstukken door de leden opgeworpen :

1. *Formatie van hoven en rechtbanken.*

Verschillende commissieleden vestigen de aandacht op de ontoereikendheid van het aantal magistraten in sommige rechtbanken en, in het algemeen, van het aantal griffiers en personeelsleden van griffiers en parketten.

Er wordt zelfs voorgesteld, in de personeelsbezetting een zekere mobiliteit tot stand te brengen en een « pool » op te richten waarvan de leden tijdelijk opengevallen betrekkingen zouden waarnemen.

De Minister kent de toestand en is er zich van bewust dat hieraan moet worden verholpen. Een krediet van 179 miljoen is, voor de opvoering van de bezetting, in de begroting opgenomen. Het is heel wat aanzienlijker dan dat van 1973.

De Minister zal zich inspannen om de nodige instemmingen met de uitbreiding van de formaties te verkrijgen.

2. *Statuut van de ongehuwde moeder en regime van de adoptie.*

Een lid stelt de vraag of er door het departement een ontwerp voorbereid wordt betreffende het statuut van de ongehuwde moeder met de daarmede gepaard gaande wijziging van de adoptiewet.

De Minister antwoordt dat de diensten van zijn departement hem eerstdaags een voorontwerp van wet zullen voorleggen tot wijziging van het geheel van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek die betrekking hebben op de afstamming. In dit voorontwerp zullen de verschillende wijzen tot vaststelling van de afstamming van de buitenechtelijke kinderen, alsmede de gevolgen van de vaststelling van zulke afstamming, worden omschreven.

Buiten de kwesties van burgerlijk recht vergt de uitwerking van een statuut voor de ongehuwde moeder een onderzoek van vraagstukken met een sociale inslag die niet tot zijn bevoegdheid behoren.

dans le cadre de la mission de plus en plus lourde et de plus en plus délicate qu'ils doivent accomplir.

c) En ce qui concerne l'Ordre judiciaire, Monsieur le Ministre communiqua également que le budget de 1974 prévoit un montant de $\pm$ 179 millions pour l'adaptation du cadre du personnel des cours, tribunaux, greffes et parquets. Certains des projets élaborés par le département de la Justice ont déjà été approuvés par d'autres départements ministériels compétents en la matière (Fonction publique et Budget).

Le Ministre a en tout cas donné l'assurance que son principal souci est de pouvoir faire procéder, en 1974, à l'adaptation du cadre du personnel dans tous les cas où elle est absolument requise.

B. DISCUSSION GENERALE.

Les questions suivantes furent soulevées par les membres de la Commission :

1. *Cadre des cours et tribunaux.*

Plusieurs commissaires attirent l'attention sur l'insuffisance des effectifs de la magistrature dans certains tribunaux et d'une façon générale sur celle du nombre des greffiers et des membres du personnel des greffes et parquets.

Il est même suggéré de créer une certaine mobilité dans les effectifs grâce à la création d'un « pool » dont les membres peuvent être désignés pour combler les vides momentanés qui pourraient se produire.

Le Ministre déclare qu'il est au courant de ces situations et qu'il se rend compte de la nécessité d'y porter remède. Un crédit de 179 millions figure au budget pour l'augmentation des effectifs. Il est en notable augmentation par rapport à 1973.

Le Ministre s'efforcera d'obtenir les accords nécessaires à l'augmentation des cadres.

2. *Statut de la mère célibataire et régime de l'adoption.*

Un membre pose la question de savoir si le département prépare un projet au sujet du statut de la mère célibataire et des modifications qui devront être apportées à la loi sur l'adoption.

Le Ministre répond que les services de son département lui soumettront prochainement un avant-projet de loi modifiant l'ensemble des dispositions du Code civil relatives à la filiation. Cet avant-projet précisera notamment les différents modes d'établissement de la filiation des enfants nés hors mariage ainsi que les effets de l'établissement d'une telle filiation.

En dehors des questions de droit civil, l'élaboration d'un statut de la mère célibataire requiert l'examen de problèmes d'ordre social qui ne relèvent pas de sa compétence.

Op het stuk van de adoptie van kinderen dient er een onderscheid te worden gemaakt tussen de zogeheten « regulariserende » adoptie en de « caritatieve » adoptie. De Minister is van oordeel dat het voorontwerp van wet op de afstamming de mogelijkheden van wettiging van de buitenechtelijke kinderen nog moet uitbreiden zodat de procedure van wettiging door adoptie in mindere mate dan thans met het oog op regularisatie wordt aangewend.

De wijzigingen aangebracht door de wet van 21 maart 1969 in de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de afstamming door adoptie geven grotendeels voldoening. Bij het Parlement zijn verscheidene wetsvoorstellen aanhangig met betrekking tot bepaalde bijzondere vraagstukken inzake adoptie. Die voorstellen worden thans door de administratie onderzocht en houden de aandacht van de Minister gaande.

3. *Vertraging bij het verschijnen van de bijlagen van het Belgisch Staatsblad die de akten van de handelsvennootschappen publiceren.*

Door een lid wordt de aandacht van de Minister gevestigd op de vertraging waarmee die bijlagen thans verschijnen. Deze toestand is nadelig ten aanzien van de informatieopdracht die ter zake aan het *Staatsblad* is toevertrouwd.

De Minister laat opmerken dat de drukkerij van het *Staatsblad* in mei, juni en juli het hoofd heeft moeten bieden aan een aanzienlijk volume publicaties, in hoofdzaak toe te schrijven aan de overvloed van de door de handelsvennootschappen ingezonden teksten en aan de talrijke en langdurige parlementaire vergaderingen. Hoewel een beroep werd gedaan op privé-bedrijven en bijkomende prestaties werden geleverd, is er, wat die publicaties betreft, nog steeds achterstand.

Een krediet werd zopas ter beschikking gesteld van het *Belgisch Staatsblad*, met het oog op de betaling van de overuren die door het personeel worden gemaakt om aan die toestand te verhelpen.

In de begroting voor 1974 is een krediet opgenomen dat het krediet van verleden jaar met 1.400.000 frank overtreft, ten einde de hulp van de privé-bedrijven te kunnen inroepen.

4. *Bekendmaking van openstaande plaatsen in de magistratuur en vellen van vonnissen na de benoeming van een magistraat tot een andere gerechtelijke functie.*

Een commissielid wijst erop dat de activiteit van gerechten met geringe bezetting dikwijls wordt belemmerd door de soms lange tijd die verloopt tussen het vertrek van een magistraat en zijn vervanging, en vraagt of het openvallen van de plaats niet drie maanden vóór de opruststelling van de betrokkene kan worden aangekondigd. Op die manier zou de opvolger veel sneller kunnen worden benoemd.

Dat lid vraagt eveneens of er niet in kan worden voorzien dat een magistraat die voor een andere gerechtelijke functie wordt aangewezen, uitspraak doet in de zaken die in het verlaten gerecht door hem in beraad waren gehouden.

De Minister zal beide suggesties laten onderzoeken.

En ce qui concerne l'adoption d'enfants, il y a lieu de distinguer l'adoption dite « de régularisation » de l'adoption dite « caritative ». Le Ministre estime que l'avant-projet de loi sur la filiation devra étendre encore les possibilités de légitimation des enfants nés hors mariage de telle sorte que la procédure de légitimation par adoption doive être utilisée moins qu'actuellement dans un but de régularisation.

Les modifications apportées par la loi du 21 mars 1969 aux dispositions du Code civil relatives à la filiation adoptive donnent dans l'ensemble satisfaction. Le Parlement est saisi de différentes propositions de loi concernant certains problèmes particuliers de l'adoption. Ces propositions sont actuellement examinées par l'Administration et retiennent toute l'attention du Ministre.

3. *Retard dans la publication des annexes du Moniteur belge contenant les actes des sociétés commerciales.*

L'attention du Ministre est attirée sur le retard que connaît actuellement la publication de ces annexes. Cette situation est préjudiciable à la mission d'information qui a été confiée en la matière au *Moniteur*.

Le Ministre fait observer que l'imprimerie du journal officiel a dû faire face à un volume considérable de publications pendant les mois de mai, juin et juillet, en raison principalement de l'abondance des dépôts effectués par les sociétés commerciales et aux séances parlementaires nombreuses et prolongées. Malgré un recours à l'industrie privée et des prestations supplémentaires, un retard subsiste dans ces publications.

Un crédit vient d'être mis à la disposition du *Moniteur belge* pour permettre de rétribuer des travaux extraordinaires du personnel, afin de faire face à la situation.

Le budget de 1974 contient un crédit supérieur de 1.400.000 francs à celui de l'année précédente pour permettre d'avoir recours à l'aide de l'industrie privée.

4. *Publication des vacances de places dans la magistrature et prononcés à la suite de la nomination d'un magistrat à une autre fonction judiciaire.*

Un commissaire fait remarquer que des juridictions aux effectifs déjà restreints voient leur activité entravée par la vacance parfois prolongée d'une place de magistrat avant qu'un titulaire ne soit nommé. Il se demande si la vacance de la place ne pourrait être publiée trois mois avant la date de départ du magistrat atteint par la limite d'âge. Ceci permettrait de procéder à la nomination du remplaçant dans un délai beaucoup plus court qu'actuellement.

Il se demande également si des dispositions ne pourraient être prises pour qu'un magistrat nommé à une autre fonction judiciaire puisse prononcer dans les affaires qui avaient été tenues en délibéré dans la juridiction qu'il a abandonnée.

Le Ministre fera étudier ces deux suggestions.

5. Termijnen voor de rechtspleging in strafzaken.

Een lid vraagt hoever het staat met het ontwerp van wet betreffende de verlenging van de termijnen in strafzaken.

De Minister antwoordt dat het wetsontwerp tot verlenging van de termijnen van dagvaarding en van de voorzienings-termijnen in strafzaken zijn oorsprong vindt in een door de heer Charpentier, Volksvertegenwoordiger, ingediend wetsvoorstel (Gedr. St. Kamer, 107, nr. 1, zitting 1971-1972) dat door de Kamer werd aangenomen. Het ontwerp is thans hangende bij de Commissie voor de Justitie van de Senaat. De heer Bekaert, koninklijk commissaris, werkt mee aan de voorbereiding van de amendementen op de tekst.

Een lid uit te dezer gelegenheid de wens dat de koninklijke commissaris aan de leden van de Commissies voor de Justitie van Kamer en Senaat de tekst met nodige commentaar zou overmaken van alle bepalingen die hij reeds tot heden heeft opgesteld. Beide Commissies kunnen dan gezamenlijk die teksten bespreken en onderzoeken.

De overige leden van de Commissie alsmede de Minister betuigen hiermee hun instemming.

6. Jeugdbeschermingscomité's.

Een lid verklaart dat sommige arrondissementale jeugdbeschermingscomité's er zich over beklagen dat hun werking soms lam gelegd wordt door de, hoewel gewettigde, afwezigheid van hun sociale assistenten uit hoofde van langdurige ziekte of zwangerschapsverlof. Zou het niet mogelijk zijn, zo vraagt het lid, hieraan tegemoet te komen door het delegeren van tijdelijke sociale assistenten?

De Minister belooft de mogelijkheid te onderzoeken.

Hetzelfde lid maakte nog gewag van een andere klacht vanwege diezelfde comité's : voor sommige nochtans noodzakelijke uitgaven betaalt het Ministerie slechts een gedeelte terug.

Het lid zal, op verzoek van de Minister, concrete gevallen laten kennen, waarop de Minister dan in concreto antwoord zal verlenen.

7. Toepassing van probatie.

Een lid laat opmerken dat inzake toepassing van probatie er een merkbaar verschil bestaat tussen de magistraten van de zetel en van het parket. De parketten blijken zeer terughoudend, meestal zelfs louter negatief, en daarenboven niet eensgezind. Kunnen de parketmagistraten niet aangespoord worden zich soepeler te betonen?

De Minister antwoordt dat hij de nodige informatie zal inwinnen bij de parketten-generaal, alvorens eventueel enige aanbeveling aan de parketten te laten toekomen.

8. Verwerven van onroerende goederen voor gerechtsgebouwen.

Hetzelfde lid haalt aan dat te Brugge belangrijke historische gebouwen vóór drie jaar werden aangekocht met het oog op de uitbreiding van het bestaande gerechtsgebouw.

5. Délais en procédure pénale.

Un membre demande où en est le projet de loi augmentant les délais en procédure pénale.

Le Ministre répond que le projet de loi augmentant les délais de citation et les délais de recours en matière pénale trouve son origine dans une proposition de loi déposée par M. le Député Charpentier (Doc. Ch. 107 n° 1, session 1971-1972) et adoptée par la Chambre. Le projet est actuellement pendant devant la Commission de la Justice du Sénat. M. le commissaire royal Bekaert participe à l'élaboration des amendements qui devront être apportés au texte.

A cette occasion, un membre émet le vœu que le commissaire royal fasse parvenir aux membres des Commissions de la Justice de la Chambre et du Sénat le texte ainsi qu'un commentaire approprié de toutes les dispositions qu'il a déjà rédigées à ce jour. Les deux Commissions peuvent alors ensemble examiner et étudier ces textes.

Les autres membres de la Commission ainsi que le Ministre se déclarent d'accord avec cette suggestion.

6. Les comités de protection de la jeunesse.

Un membre déclare que certains comités d'arrondissement de protection de la jeunesse se plaignent de voir leur action parfois paralysée par l'absence — justifiée — de leurs assistants sociaux par suite d'une longue maladie ou d'un congé de maternité. Ne serait-il pas possible de remédier à cet état de choses en déléguant des assistants sociaux temporaires?

Le Ministre promet d'examiner cette possibilité.

L'intervenant évoque encore une autre plainte de la part desdits comités : le ministère ne rembourse qu'une partie de certaines dépenses, pourtant indispensables.

A la demande du Ministre, le membre fera connaître des cas concrets, auxquels le Ministre répondra in concreto.

7. Application de la probation.

Un membre fait observer qu'en ce qui concerne l'application de la probation, il y a une différence notable entre les magistrats du siège et le parquet. L'attitude des parquets semble très réticente, et même le plus souvent tout à fait négative et, de surcroît, leurs avis sont divergents. Ne pourrait-on inviter les magistrats du parquet à faire preuve de plus de souplesse?

Le Ministre répond qu'il prendra les informations nécessaires auprès des parquets généraux avant d'adresser éventuellement l'une ou l'autre recommandation aux parquets.

8. Acquisition de biens immeubles pour les palais de justice.

Le même commissaire signale qu'il y a trois ans, à Bruges, d'importants immeubles historiques ont été achetés en vue de permettre l'extension de l'actuel palais de justice.

Deze gebouwen staan sedertdien ledig en verwaarloosd en thans doet het gerucht de ronde dat er elders een nieuw gerechtsgebouw zal opgericht worden op een intussen aangekocht terrein. Dergelijke handelwijze is niet bijster consequent.

De Minister antwoordt dat deze aangelegenheid rechtstreeks onder de bevoegdheid valt van zijn collega van Openbare Werken. Hij zal derhalve zijn collega om informatie verzoeken.

Een ander lid vraagt hoever het staat met de beloofde aanleg van een parking, ten behoeve van de advocaten, onder het gerechtsgebouw te Brussel.

Hetzelfde lid vraagt tevens dat spoed zou gezet worden achter het verwezenlijken van de geplande boven- of ondergrondse verbinding tussen het « oude » Justitiepaleis te Brussel en de ernaast gelegen annexe-gebouwen.

Ook op deze beide vragen antwoordt de Minister met de belofte contact te zullen opnemen met zijn collega van Openbare Werken, tot wiens bevoegdheid de uitvoering van de werken behoort.

9. Zetel van het kanton Sint-Kwintens-Lennik.

Een lid herinnert eraan dat, ter gelegenheid van de besprekingen nopens het ontwerp van Gerechtelijk Wetboek, de toenmalige Minister van Justitie akkoord ging de zetel van het kanton Sint-Kwintens-Lennik te verplaatsen naar het centraal gelegen gehucht Eizeringen. Die verplaatsing zou, zo werd toen beloofd, vlug gebeuren, doch tot heden is het nog steeds niet geschied.

De Minister zal ter zitting die vraag, na het inwinnen van de vereiste inlichtingen, mondeling beantwoorden.

10. Traagheid in de behandeling van rechtsgedingen.

Een lid beklaagt er zich over dat de rechtbanken en hoven door veelvuldig uitstellen zowel van de te behandelen zaken als van de uit te spreken vonnissen en arresten, alsook door het vaststellen van de zaken op verre datum, een zorgwekkende vertraging in de afwikkeling der rechtsgedingen veroorzaken. De magistraten roepen al te gemakkelijk ter hunner verontschuldiging « overwerk » in, terwijl in feite hun zittingen veelal van korte duur zijn en zij wel de tijd vinden om, naast de uitoefening van hun rechterlijk ambt, nog andere taken en opdrachten te vervullen. Het gaat niet op dat een magistraat, die bevorderd wordt en de rechtbank voor het Hof van beroep of dat laatste voor het Hof van cassatie verlaat, tientallen zaken nalaat die in beraad bleven en waarin nog geen uitspraak werd verleend, zodat al deze zaken door een nieuwe samengestelde zetel moeten hernomen worden. Het lid stelt voor deze bevorderde magistraten niet tot de eedaflegging toe te laten, zolang zij geen uitspraak hebben gedaan in alle zaken, waarin zij gezeteld hebben.

De Minister antwoordt dat het enige wat hij ter zake doen kan, is aan te dringen bij de korpsversten op vlugge fixatie en afhandeling der zaken. Hij waakt erover dat de personeelsformaties, in de mate van het mogelijke, steeds volledig

Depuis lors, ces bâtiments sont inoccupés et négligés et actuellement le bruit court qu'un nouveau palais de justice sera construit en un autre endroit, sur un terrain qui a été acheté entre-temps. Une telle façon d'agir n'est pas très logique.

Le Ministre répond que cette matière ressortit directement à la compétence de son collègue des Travaux publics. Il demandera dès lors des informations de la part de ce dernier.

Un autre membre demande où en est la promesse d'un parking à l'usage des avocats et qui serait construit sous le Palais de Justice de Bruxelles.

L'intervenant demande d'autre part que l'on active la réalisation de la liaison aérienne ou souterraine projetée entre l'« ancien » Palais de justice de Bruxelles et les bâtiments annexes situés à proximité.

En réponse à ces deux questions également, le Ministre promet de se mettre en rapport avec son collègue des Travaux publics de qui relève l'exécution de ces travaux.

9. Siège du canton de Sint-Kwintens-Lennik.

Un membre rappelle que, lors de la discussion du projet de Code judiciaire, le Ministre de la Justice de l'époque avait marqué son accord pour déplacer le siège du canton de Sint-Kwintens-Lennik au hameau plus central d'Eizeringen. Il avait été promis à l'époque que ce déplacement interviendrait rapidement mais, jusqu'à présent, il n'en est toujours rien.

Le Ministre répondra à cette question en séance publique, après avoir recueilli les informations requises.

10. Lenteur dans l'instruction des causes.

Un membre se plaint que les cours et tribunaux provoquent des retards inquiétants dans l'instruction des causes par de nombreuses remises, tant des affaires à traiter que des jugements et arrêts à prononcer, et par la fixation de causes à des dates lointaines. Les magistrats n'invoquent que trop facilement l'excuse d'un « surcroît de travail », alors qu'en fait, leurs audiences sont souvent brèves et qu'ils trouvent bien le temps de remplir d'autres tâches et missions en marge de l'exercice de leur fonction judiciaire. Il est inadmissible qu'un magistrat qui, par suite d'une promotion, quitte le tribunal pour la Cour d'appel ou celle-ci pour la Cour de cassation, laisse derrière lui des dizaines d'affaires tenues en délibéré et dans lesquelles aucun jugement n'a encore été prononcé, de sorte que toutes ces affaires doivent être reprises par un siège autrement composé. L'intervenant propose que les magistrats ainsi promus ne soient admis à la prestation de serment pour leurs nouvelles fonctions qu'après s'être prononcés dans toutes les affaires pour lesquelles ils ont siégé.

Le Ministre répond que la seule chose qu'il puisse faire à cet égard est d'insister auprès des chefs de corps pour que les causes soient rapidement fixées et examinées. Il veille d'autre part à ce que les effectifs soient toujours aussi com-

bezet zijn, opdat een onvolledige bezetting niet zou kunnen ingeroepen worden als een reden van vertraging in de afhandeling der zaken.

Wat de suggestie betreft inzake het achteruitstellen van de eedaflegging tot na de uitspraak van alle in beraad gehouden zaken, wijst de Minister op het bepaalde in artikel 290 van het Gerechtelijk Wetboek : « de eed moet worden afgelegd binnen een maand na de kennisgeving van de benoeming; anders mag deze als niet-bestaande worden beschouwd ».

Het voorstel van het achtbaar lid is dus alleszins niet realiseerbaar zonder wijziging van dit artikel.

11. *Rechtbank van politie te Gent.*

Een lid laat opmerken dat te Gent de onderscheidene rechtsmachten en diensten verspreid liggen over verscheidene gebouwen.

Er bestaat daarenboven niet eens parkeermogelijkheid. Dit schept grote moeilijkheden voor de advocaten en rechts-onderhorigen. Thans werd vernomen dat de Rechtbank van Politie te Gent 4 à 5 kilometer verder, « extra muros », in de wijk « De Sterre », zou ondergebracht worden. Is het niet mogelijk, zo vraagt het lid, zulks te voorkomen en de zetel van die rechtbank centraal te behouden ?

De Minister antwoordt dat het vanzelfsprekend wenselijk zou zijn dat alle rechtsmachten, griffies en diensten, van laag tot hoog in een zelfde gebouw zouden kunnen ondergebracht worden. Hier ook is de Minister van Openbare Werken bevoegd in samenspraak met de Minister van Justitie.

Wat de verplaatsing van de zetel van de politierechtbank te Gent betreft, gelooft de Minister niet dat er een ernstig bezwaar kan tegen aangevoerd worden.

12. *Nieuwe wet van 13 maart 1973 op de voorlopige hechtenis* (« Belgisch Staatsblad » van 10 april 1973).

Hetzelfde lid vraagt welke de eerste ervaringen zijn in zake de toepassing van de nieuwe wet van 13 maart 1973 op de voorlopige hechtenis. Hij herinnert eraan dat destijds fel verzet bestond vanwege de Procureurs-generaal tegen de voorgenomen wetswijziging die een meer uitgebreide bevoegdheid aan de onderzoeksrechters geeft.

De Minister antwoordt dat de wet over 't algemeen zeer goed onthaald is geworden, wat moge blijken uit de mercuriale, onlangs uitgesproken door advocaat-generaal D'Haenens te Gent bij de opening van het gerechtelijk jaar 1973-1974 alsook uit een recent arrest van het Hof van Cassatie d.d. 19 september 1973, dat zeer getrouw toepassing maakt van de bedoelingen van de wetgever in zake de verantwoording voor het afleveren van een bevel tot aanhouding.

De Minister drukt als zijn overtuiging uit dat de nieuwe wet betreffende de voorlopige hechtenis gunstige uitwerking zal hebben. Hij zal te gelegener tijd het Parlement hierover inlichten.

plets que possible, afin d'éviter que l'on ne puisse invoquer leur insuffisance numérique pour motiver des lenteurs dans l'instruction des causes.

Pour ce qui est de la suggestion tendant à différer la prestation de serment jusqu'au prononcé du jugement dans toutes les affaires tenues en délibéré, le Ministre rappelle que l'article 290 du Code judiciaire dit ceci : « La prestation de serment doit avoir lieu dans le mois de la notification de la nomination, à défaut de quoi celle-ci peut être considérée comme non avenue ». Il ne peut dès lors être donné suite à la proposition de l'honorable membre sans que ledit article n'ait d'abord été modifié.

11. *Le tribunal de police de Gand.*

Un membre fait observer qu'à Gand, les différentes juridictions et leurs services sont dispersés dans plusieurs bâtiments.

De plus, il n'y a même pas possibilité de parquer les voitures. Tout cela crée de grands inconvénients pour les avocats et pour les justiciables. Or, on vient d'apprendre qu'il serait question de transférer le tribunal de police de Gand à 4 ou 5 kilomètres de là, « extra muros », dans le quartier dit « De Sterre ». L'intervenant demande s'il ne serait pas possible d'éviter ce transfert et de maintenir le siège de ce tribunal au centre de la ville.

Le Ministre répond qu'il serait évidemment souhaitable que toutes les juridictions et tous les greffes et autres services sans exception puissent être rassemblés dans un bâtiment unique. A cet égard également, c'est le Ministre des Travaux publics qui est compétent, en accord avec le Ministre de la Justice.

Quant au déplacement du siège du Tribunal de police de Gand, le Ministre ne croit pas qu'il y ait d'objection sérieuse à y opposer.

12. *La nouvelle loi du 13 mars 1973 sur la détention préventive* (Moniteur belge du 10 avril 1973).

Le même membre aimerait savoir quels ont été les premiers résultats de l'application de la nouvelle loi du 13 mars 1973 sur la détention préventive. Il rappelle qu'à l'époque, les Procureurs généraux s'étaient énergiquement opposés à ce que la loi soit modifiée dans le sens de l'attribution de plus larges compétences aux juges d'instruction.

Le Ministre répond que la loi a été généralement fort bien accueillie, comme il appert de la récente mercuriale prononcée par M. l'Avocat général D'Haenens à Gand à l'occasion de l'ouverture de l'année judiciaire 1973-1974, ainsi que d'un récent arrêt de la Cour de cassation en date du 19 septembre 1973, qui se conforme très fidèlement aux intentions du législateur en ce qui concerne la justification de la délivrance d'un mandat d'arrêt.

Le Ministre a la conviction que la nouvelle loi sur la détention préventive aura des effets favorables. Il en informera le Parlement en temps opportun.

13. Onnuttige uitgaven bij gebreke aan coördinatie met Openbare Werken.

Een lid is verontrust over het jaarlijks stijgend bedrag aan huurgelden. Hij wijst op artikel 12.13, blz. 48, van de begroting, een uitgave voorstellend van 132 miljoen frank voor het inhuur nemen van onroerende goederen, wat een stijging van 30 pct. betekent vergeleken met drie jaar geleden.

Het lid zou wensen mededeling te bekomen van de lijst van de gehuurde gebouwen. De Minister belooft die lijst te zullen bezorgen.

Het lid laat tevens opmerken hoe vernieuwings- en onderhoudswerken in de gerechtsgebouwen soms op onzinnige wijze worden uitgevoerd. Het lid haalt het voorbeeld aan van een rechtbank waar gedurende 40 jaar geen schilderwerken werden uitgevoerd; thans zijn die werken uitgevoerd, maar onmiddellijk daarna werden de muren ingekapt voor het aanleggen van elektrische leidingen; de parketvloeren werden zuiver gemaakt en nadien werden de zolderingen geschilderd; er worden 12 miljoen frank uitgaven gemaakt voor het aanbrengen van onnodige nieuwe binnendeuren; er worden stevige vloeren uitgebroken en vervangen door veel minder duurzame; de verwarming wordt van kolen overgeschakeld op stookolie en op dat moment wordt voor het eerst een stoker benoemd, enz.

Verscheidene leden halen gelijkaardige voorbeelden aan van irrationeel optreden door het Ministerie van Openbare Werken.

De Minister zal de gemaakte bemerkingen aan zijn collega van Openbare Werken overmaken.

Een ander lid stelt vast dat bij het einde van elk begrotingsjaar aan de rechtbanken ongevraagd mobiliair en anderhande materieel, zoals papier, schrijfgerei en dergelijke, wordt geleverd. Hetzelfde gebeurt in alle diensten, die van het Ministerie van Justitie afhangen. Het lid vraagt dat aan die praktijk een einde zou gesteld worden.

Verscheidene leden bevestigen dezelfde ervaringen te hebben opgedaan, die des te minder verantwoord zijn bij de vaststelling dat sommige « kleinere » rechtbanken er niet eens in slagen een recent wetboek en bijgewerkte rechtsdocumentatie te bekomen.

**

De begrotingsartikelen, de artikelen van de tabel alsook het ontwerp van wet in zijn geheel, worden goedgekeurd met 9 tegen 2 stemmen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
L. ROMBAUT.

De Voorzitter,
M.-A. PIERSON.

13. Dépenses superflues dues à l'absence de coordination avec les Travaux publics.

Un membre s'inquiète de l'augmentation, d'une année à l'autre, du montant affecté aux loyers. A cet égard, il se réfère à l'article 12.13, p. 48, du budget, qui propose une dépense de 132 millions de francs pour la location de bâtiments, ce qui représente une augmentation de 30 p.c. par rapport au montant prévu il y a trois ans.

L'intervenant aimerait avoir communication de la liste des biens immobiliers loués. Le Ministre promet de lui fournir la liste en question.

Le même commissaire fait par ailleurs observer que les travaux d'entretien et d'amélioration des bâtiments à usage judiciaire sont parfois exécutés d'une manière absurde. Il cite l'exemple d'un tribunal où les travaux de peinture n'avaient plus été exécutés depuis quarante ans; on vient maintenant d'y effectuer ces travaux, mais ceux-ci étaient à peine terminés qu'on a entaillé les murs pour y encastrier des conduites d'électricité; les parquets ont été raclés et les plafonds ont été ensuite repeints; la pose de portes intérieures inutiles a donné lieu à une dépense de 12 millions; des revêtements de sol bien solides ont été enlevés pour être remplacés par d'autres beaucoup moins durables; le chauffage au charbon a été remplacé par le chauffage au mazout et ce n'est qu'à ce moment-là qu'on a procédé à la nomination d'un chauffeur, etc.

Plusieurs membres citent des exemples analogues où l'intervention du Ministère des Travaux publics n'a pas été judicieuse.

Le Ministre transmettra à son collègue des Travaux publics les observations qui ont été faites.

Un autre membre constate qu'à la fin de chaque année budgétaire, les tribunaux reçoivent des fournitures de mobilier et de matériel divers qu'ils n'ont pas demandées (papier, articles de bureau, etc.). Il en va de même dans tous les services relevant du Ministère de la Justice. L'intervenant demande qu'il soit mis fin à cette pratique.

Plusieurs commissaires affirment avoir fait les mêmes constatations et considèrent que pareil état de choses se justifie d'autant moins que l'on constate d'autre part que certains tribunaux « de moindre importance » ne parviennent même pas à se faire fournir un code récent ou une documentation juridique mise à jour.

**

Les articles de la loi budgétaire et les articles du tableau, ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés par 9 voix contre 2.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
L. ROMBAUT.

Le Président,
M.-A. PIERSON.

BIJLAGE I.

ANNEXE I.

Budgettaire vergelijkingen 1974 en 1973

Comparaisons budgétaires 1974 et 1973

(in duizendtallen frank).

(en milliers de francs).

	Begroting 1974 — Budget 1974	Aangepaste begroting 1973 — Budget ajusté 1973	Verschillen — of + — Différences + ou —	% verhoging — % d'augmentation
Sectie I. — Kabinetsuitgaven van de Minister. — <i>Section I. — Dépenses du Cabinet du Ministre :</i>				
Hoofdstuk I/Chapitre I : § 1 . . .	8.817	9.187	— 370	— 4,02
Hoofdstuk I/Chapitre I : § 2 . . .	4.979	4.324	+ 655	+ 15,14
Totaal hoofdstuk I. — <i>Total chapitre I</i>	13.796	13.511	+ 285	+ 2,10
Hoofdstuk V. — <i>Chapitre V.</i> . . .	750	1.200	— 450	— 37,50
Totaal Sectie I. — <i>Total Section I</i> . . .	14.546	14.711	— 165	— 11,21
Sectie II. — Eigenlijk Ministerie van Justitie. — <i>Section II. — Ministère de la Justice proprement dit :</i>				
Hoofdstuk I/Chapitre I : § 1 . . .	1.860.138	1.730.743	+ 129.395	+ 7,47
Hoofdstuk I/Chapitre I : § 2 . . .	3.013.532	2.709.226	+ 304.306	+ 11,23
Totaal hoofdstuk I. — <i>Total chapitre I</i>	4.873.670	4.439.969	+ 433.701	+ 9,76
Hoofdstuk III. — <i>Chapitre III</i> . . .	29.381	28.365	+ 1.016	+ 3,58
Hoofdstuk IV. — Vermogensoverdrachten. — <i>Chapitre IV — Transferts de capitaux</i>	3.000	—	+ 3.000	—
Hoofdstuk V. — <i>Chapitre V.</i> . . .	57.859	31.841	+ 26.018	+ 81,71
Hoofdstuk VI. — <i>Chapitre VI</i> . . .	674.272	73.759	+ 600.513	—
	*(47.588)		* (— 26.671)	* (— 36,15)
Totaal Sectie II. — <i>Total Section II.</i>	5.638.182	4.573.934	+ 1.064.248	+ 23,26
	*(5.011.498)	—	* (+ 437.564)	* (+ 9,56)
Sectie III. — Rechterlijke Macht. — <i>Section III. — Ordre judiciaire :</i>				
Hoofdstuk I/Chapitre I : § 1 . . .	3.467.855	3.253.550	+ 214.305	+ 6,58
Hoofdstuk I/Chapitre I : § 2 . . .	570.526	504.154	+ 66.372	+ 13,16
Totaal hoofdstuk I. — <i>Total chapitre I</i>	4.038.381	3.757.704	+ 280.677	+ 7,46

* (—) : Niet inbegrepen provisioneel krediet (01.04) : 626.684.000 F). — * (—) : *Non compris le crédit provisionnel* (01.04) : 626.684.000 F).

	Begroting 1974 — Budget 1974	Aangepaste begroting 1973 — Budget ajusté 1973	Verschillen — of + — Différences + ou —	% verhoging — % d'augmentation
Hoofdstuk III. — <i>Chapitre III</i> . . .	62.000	65.997	— 3.997	— 6,05
Hoofdstuk V. — <i>Chapitre V.</i> . . .	52.054	42.399	+ 9.655	+ 22,77
Hoofdstuk VI. — <i>Chapitre VI</i> . . .	237.445	55.000	+ 182.445	—
Totaal Sectie III. — <i>Total Section III</i>	4.389.880	3.921.100	+ 468.780	+ 11,95
Sectie IV. — Erediensten. — <i>Section IV. — Cultes</i>	1.248.024	1.180.733	+ 67.291	+ 5,69
Sectie V. — Wetenschappelijk Onderzoek. — <i>Section V. — Recherche scientifique</i>	37.788	21.469	+ 16.319	+ 76,01
Totaal Titel I. — Gewone uitgaven van het Ministerie van Justitie. — <i>Total Titre I. — Dépenses ordinaires du Ministère de la Justice</i> .	11.328.420 *(10.701.736)	9.711.947 —	+ 1.616.473 *(+ 989.789)	+ 16,64 *(+ 10,19)

*(—): Niet inbegrepen provisioneel krediet (01.04): 626.684.000 frank.) — *(—): Non compris le crédit provisionnel (01.04): 626.684.000 francs.)

BIJLAGE II.

ANNEXE II.

Verdeling van de kredieten per hoofdstuk van de begroting
(in duizendtallen frank).

Répartition des crédits par chapitre du budget
(en milliers de francs).

	Begroting 1974 — Budget 1974	Aangepaste begroting 1973 — Budget ajusté 1973	Verschillen — of + — Différences + ou —	% verhoging — % d'augmentation
Hoofdstuk I. — <i>Chapitre I :</i>				
§ 1 — Lonen en sociale lasten. — <i>Salaires et charges sociales</i>	6.584.726	6.174.105	+ 410.621	+ 6,65
§ 2 — Niet-duurzame goederen en diensten. — <i>Biens non durables et services</i>	3.589.145	3.217.812	+ 371.333	+ 11,54
Hoofdstuk III — Inkomensover- drachten. — <i>Chapitre III — Trans- ferts de revenus</i>	129.169	115.831	+ 13.338	+ 11,51
Hoofdstuk IV — Vermogensover- drachten. — <i>Chapitre IV — Trans- ferts de capitaux</i>	3.000	—	+ 3.000	—
Hoofdstuk V — Roerende vermo- gensgoederen. — <i>Chapitre V — Biens meubles patrimoniaux</i>	110.663	75.440	+ 35.223	+ 46,69
Hoofdstuk VI — Diversen (niet eco- nomisch verdeeld). — <i>Chapitre VI — Divers (non réparti économi- quement)</i>	911.717 (1)	128.759	+ 782.958	—
Begroting van het Ministerie van Justitie. — <i>Budget du Ministère de la Justice</i>	11.328.420 (10.701.736) (2)	9.711.947	+ 1.616.473 (+ 989.789) (2)	+ 16,64 (+ 10,19) (2)

(1) Met inbegrip provisioneel krediet (01.04) : 626.684.000). — *Y compris le crédit provisionnel* (01.04) : 626.684.000).

(2) Niet inbegrepen provisioneel krediet (01.04) : (626.684.000). — *Non compris le crédit provisionnel* (01.04) : (626.684.000).